Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет обліку і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ:

Завідувач кафедри,
д. держ. упр., професор

_____І. П. Приходько

«____» _____ 2022 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

Удосконалення обліку доходів і витрат та аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Виконала: здобувачка другого рівня вищої освіти заочної форми навчанняосвітньо-професійної програми«Облік і оподаткування» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Масляна М. В.

Керівник: проф. Приходько І.П.

Дніпро – 2022

Форма № Н – 9.01
(затверджена наказом
МОНмолодьспорту
України
від 29 березня 2012 року
№384)

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет обліку і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та УФЕБ
Освітній ступінь магістр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
Завідувач кафедри_____
«_____»_____202 р.

З А В Д А Н Н Я
на дипломну роботу

Масляної Марини Володимирівни

1. **Тема дипломної роботи** «Удосконалення обліку доходів і витрат та аналіз фінансових результатів діяльності підприємства»

керівник роботи Приходько Ігор Павлович, д.держ. упр.,професор
затверджені наказом ДДАЕУ від «29» листопада 2021 р. № 3611

2. **Строк подання студентом роботи –** 15 лютого 2022 року.

3. Вихідні дані до роботи Положення (стандарти) бухгалтерського обліку та методичні рекомендації, облікові й звітні дані сільськогосподарського підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО», дані аналітичного та синтетичного обліку, періодична література, праці провідних вчених економістів.

Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити). Методологічні основи обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства. Облік доходів та витрат діяльності підприємства. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень). Організаційна структура бухгалтерії ТОВ „АЛЬФА-АГРО"; Динаміка основних складових активів підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018 – 2020рр., тис. грн; Динаміка структури активів ТОВ «АЛЬФА-АГРО» у 2018–2020 рр., тис. грн, (на кінець року); Динаміка основних

складових капіталу підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018 – 2020 рр., тис. грн.; Оцінка майнового стану ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за період 2018–2020 рр.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 24 листопада 2020р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Методологічні основи обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	червень 2021 р.	
2	Облік доходів та витрат діяльності підприємства	вересень 2021 р.	
3	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	листопад 2021 р.	
4	Висновки та пропозиції	листопад 2021 р.	
5	Список використаних джерел, вступ, оформлення роботи	листопад 2021 р.	
6	Оформлення роботи	лютий 2022 р	

Студентка _____ Масляна М. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Приходько І. П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота магістра містить 105 сторінки комп’ютерного тексту, 6 рисунків, 18 таблиць, 71 джерело, 2 додатки.

Об'єктом дослідження: є процес організації обліку фінансових результатів підприємства, що підлягає відображенню в системі обліку та звітності.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення бухгалтерського обліку доходів і витрат та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства для забезпечення ефективного управління.

У процесі дослідження використовувалися наукові методи, засновані на діалектичному методі пізнання та об'єктивних законах економіки. Теоретичні аспекти обліку і аналізу фінансових результатів досліджувалися з використанням методу індукції та дедукції.

Під час написання роботи було надано визначення та наведені концептуальні засади обліку фінансових результатів та задачі їх аналізу, приведена їх класифікація. Також у роботі наведені засади ведення синтетичного та аналітичного обліку, аналіз майнового стану підприємства та аналіз фінансової стійкості підприємства Розглянуті шляхи можливого вдосконалення бухгалтерського обліку у питаннях формування обліку та аналізу фінансових результатів підприємства.

ВИТРАТИ, ДОХОДИ, ЗВІТНІСТЬ, ОБЛІК, ДОКУМЕНТ, ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА, ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ.

ЗМІСТ

ВСТУП 5
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 8
1.1. Визначення економічного змісту доходів, витрат та формування фінансових результатів діяльності підприємства 8
1.2. Принципи і завдання обліку доходів та витрат діяльності підприємства 12
1.3. Методичні основи обліку і аналіз доходів та витрат діяльності підприємства 14
Висновки розділу 1 18
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 21
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства 21
2.2. Облік витрат діяльності підприємства 30
2.3. Облік доходів та фінансових результатів діяльності підприємства 33
2.4. Удосконалення обліку доходів і витрат діяльності підприємства та формування фінансових результатів 38
Висновки до розділу 2 45
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 48
3.1. Аналіз ділової активності та рентабельності діяльності підприємства 48
3.2. Аналіз фінансової стійкості підприємства 54
3.3. Діагностика фінансового стану та ймовірності банкрутства підприємства 60
Висновки до розділу 3 71
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ 73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 77
ДОДАТКИ 84

ВСТУП

Реальність теми. Прибуток є однією з основних категорій виробництва розробленої продукції. Це головне джерело фінансування для фінансування розвитку компанії, удосконалення її матеріально-технологічної бази, забезпечення важливих узагальнених показників усіх форм інвестування та ефективності кожного підприємства. У ньому накопичуються виробничі та збутові резерви, якість і обсяг, а також ресурсна ефективність, завдяки чому діяльність будь-якого підприємства спрямована на забезпечення зростання або стабілізацію прибутку на певному рівні.

На формування прибутку впливає не тільки ефективність приналежності та управління підприємством у певній сфері господарської діяльності, а й нормативний порядок виявлення однойменних об’єктів та відображення їх у бухгалтерському обліку. Рівень конкретної інформації.

Похідний характер індексу прибутку вимагає дослідження доходів і витрат, які є ранніми показниками фінансових результатів. Ефективність процесу формування доходів і витрат і достовірність фінансових результатів можна визначити за умов фільтрації ефективних механізмів обліку та аналізу витрат і витрат.

Вніс значний науковий внесок у вивчення організації та методів обліку доходів, витрат і фінансових результатів Борщевський П.П., Герасимович А.М., Голов С.Ф., Гуцайлюк З.В., М.Я. Дем'яненко Г. Г. Кірейцев, М. М. Коцупатрі, М. В. Кужельний, В. Г. Линник, Є. В. Мних, Л. В. Нападовська, П. Т. Саблук, В. В. Сопко, Л. К. Сук, М. Г. Чумаченко.

Теоретико-науково-методологічні дослідження, а також дослідження сучасної облікової та управлінської практики свідчать про наявність проблем у формуванні фінансових результатів і потребують подальших досліджень і правди щодо їх покращення. Зокрема, потрібно розширити свою бухгалтерську організацію, аналізуючи доходи, витрати та фінансові результати. Вам потрібно пояснити, як аналізувати доходи, витрати та фінансові результати компанії.

Необхідність вирішення цих питань з урахуванням ефективності діяльності підприємства визначає вибір магістерської роботи, її мету, завдання та завдання.

Зв'язок роботи з науковими темами кафедри. Дослідження було здійснено в межах теми «Інноваційний розвиток обліку, оподаткування і контролю у системі забезпечення економічної стійкості підприємств», ДРН № 0121U109731 (01.2021 р.-12.2025 р.)..

Мета та завдання дослідження. Метою цього дослідження було теоретично продемонструвати та розробити практичні рекомендації щодо вдосконалення обліку доходів і витрат та аналізу фінансових результатів підприємства для забезпечення ефективного управління.

Для досягнення зазначеної мети в роботі було поставлено такі завдання:

- досліджено теоретичні основи поняття доходів та витрат діяльності підприємства;

- узагальнено методичні основи обліку й аналіз доходів та витрат діяльності підприємства;

- проведено аналіз фінансових результатів, витрат та доходів діяльності господарюючого суб'єкта;

- розроблено пропозиції щодо удосконалення формування фінансових результатів, доходів та витрат діяльності підприємства .

Об'єктом дослідження є процес обліку фінансових результатів в підприємствах аграрної сфери.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти обліку доходів і витрат та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в наступному:

удосконалено:

- методику попереднього накопичення інформації про витрати в аналітичних відомостях, що дасть можливість підвищити аналітичність обліку та скоротити витрати часу на заповнення 3-го розділу Журналу 5/5А шляхом розробки форм: Аналітичної відомості обліку витрат від операційної діяльності; -

форму Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) завдяки чіткому розмежуванню фінансових результатів за видами діяльності, що надасть можливість більш системно та аргументовано відтворити етапи формування чистого прибутку (збитку) підприємства;

– методичний підхід до діагностики поточного стану підприємства, що дозволяє отримати об’єктивну та надійну оцінку фінансового стану, уможливлює вибір обґрунтованих антикризових заходів.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися наукові методи, засновані на діалектичному методі пізнання та об'єктивних законах економіки. Теоретичні аспекти обліку фінансових результатів досліджувалися з використанням методу індукції та дедукції, за допомогою яких визначені загальні тенденції розвитку обліку фінансових результатів, методи теоретичного узагальнення, групування та порівняння – для розкриття сутності поняття фінансових результатів як економічної категорії.

Інформаційною основою роботи є законодавчі акти, міжнародні та національні стандарти обліку і звітності, інші нормативно-правові документи, інструктивні матеріали статистичних органів, статистичні щорічники, дані первинного, аналітичного та синтетичного обліку, річні та оперативні звіти підприємств, розробки науково-дослідних установ, роботи вчених в галузі обліку та аналізу, результати особистих спостережень автора практики ведення організації обліку фінансових результатів підприємства.

Обсяг та структура кваліфікаційної роботи магістра. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, викладених на 105 сторінках, списку використаних джерел із 71 найменування – 7 сторінок, 18 таблиць – 14 сторінок, 6 рисунків – 3 сторінки, 2 додатків – 3 сторінки.

РОЗДІЛ 1
МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Визначення економічного змісту доходів, витрат та формування фінансових результатів діяльності підприємства

Основною метою створення суб'єкта господарювання та його подальшої діяльності є досягнення кінцевого фінансового результату, тобто прибутку, незалежно від виду чи форми власності діяльності. Отже, фінансові результати – це прибутки або збитки, отримані суб'єктом господарювання в результаті його діяльності. Отже, фінансові результати є одним із найважливіших економічних показників, що узагальнюють усі результати господарської діяльності підприємства.

Наступні визначення прибутків або збитків наведено в Положенні (стандарт) про національні рахунки 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

- Прибуток - Дохід перевищує відповідні витрати.

- Збиток - це перевищення витрат, яке перевищує суму доходу, що несуть ці витрати.

Відповідно до Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16.07.99р. фінансові результати (прибуток або збиток) мають визначатися відповідно до принципів нарахування доходів і витрат та відповідними та відображатися в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності [20]. Отже, для визначення фінансових результатів за звітний період за наведеними вище принципами необхідно порівняти дохід звітного періоду з витратами, здійсненими для отримання цього доходу. При цьому прибутки та витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в міру їх виникнення, незалежно від дати надходження чи розрахунку готівкою. Тобто якщо дохід суб'єкта господарювання перевищує витрати, понесені для отримання

цього доходу, і якщо вартість більша за дохід суб'єкта господарювання, то буде отримано позитивний фінансовий результат (прибуток) та негативний фінансовий результат (збиток).

Як економічна категорія фінансовий результат визначається як різниця між загальним доходом компанії та загальними витратами. Загальний дохід може перевищувати загальні витрати, створюючи додану вартість. Додана вартість – це збільшення вартості продукту відносно собівартості виробництва продукту.

Отже, базовим поняттям фінансових результатів як категорії економіки та бухгалтерського обліку є поняття доходів і витрат. НП (С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» дає таке визначення доходу [40]: Дохід – збільшення економічного прибутку у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань. Це призводить до збільшення капіталу (крім капіталу) власників пожертв).

Щодо економічних інтересів, то відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» він визначається як потенційна можливість для підприємства отримати грошові кошти від використання своїх активів [20].

Витрати – це зменшення економічного прибутку у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення капіталу (без урахування зменшення капіталу внаслідок вилучення або розподілу капіталу власником).

Проте слід зазначити, що в економічній теорії існують різні підходи до визначення доходів і витрат. Відповідно до теорії альтернативних підходів, корпоративні доходи поділяються на реальні (реальні) та альтернативні. Реальний (реальний) дохід відповідно до цієї теорії визначається як загальний дохід компанії від продажу товарів, робіт або послуг (тобто у разі звичайної діяльності). Альтернативний дохід визначається сумою доходу, який компанія може отримати, якщо діяльність компанії зміниться (наприклад, кошти компанії не використовуються на сировину та не зберігаються на банківських рахунках або інвестуються в акції. Воля). від інших компаній). Порівнюючи два види доходу, підприємство визначає оптимальний напрямок своєї діяльності. Це забезпечує

найбільший дохід, витрачаючи кошти тієї ж компанії.

В економічній теорії корпоративні витрати поділяються на зовнішні (явні) і внутрішні (приховані). Зовнішні витрати включають розрахунки із зовнішніми постачальниками (порівняно з компаніями). Отже, різниця між загальною виручкою та зовнішніми витратами дорівнює сумі бухгалтерського прибутку, але не враховує прихованих витрат, у тому числі витрат ресурсів, які належать самому підприємству. Тому при вирахуванні з величини внутрішніх витрат бухгалтерського прибутку певна сума є економічною вигодою підприємства.

Існує багато критеріїв класифікації фінансових результатів. По-перше, за вартістю фінансові результати розрізняються на позитивні фінансові результати (прибутки), нульові фінансові результати та негативні фінансові результати (збитки).

Згідно з НП(С)БО 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності" фінансові результати класифікуються наступним чином [40]:

- фінансові результати операційної діяльності;
- фінансові результати інвестиційної діяльності;
- фінансові результати фінансової діяльності.

Національними правилами (стандартами), зазначені вище види діяльності визначаються таким чином:

Діяльність з продажу є основною діяльністю компанії і є іншою діяльністю, яка не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю. Основна діяльність підприємства є основною метою діяльності підприємства згідно НП (С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та більша частина його доходів [40]:

Інвестиційна діяльність – це придбання та продаж основних засобів та фінансових інвестицій, які не є рівною часткою грошових коштів.

Фінансова діяльність – це діяльність, яка спричиняє зміни розміру та складу акціонерного та позикового капіталу компанії.

Надзвичайна подія – це подія або операція, яка відрізняється від звичайної діяльності компанії і не очікується, що вона повториться протягом звичайного або наступного звітного періоду.

Відповідно до цієї класифікації фінансові результати визначаються та відображаються у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний прибуток).

План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, включені окремі рахунки 79 «Фінансові результати» призначені безпосередньо для обліку та узагальнення інформації про фінансові результати компанії та мають субрахунки, фінансові результати яких класифікуються у [48]:

- результат операційної діяльності;

- результат фінансових операцій;

- результат іншої діяльності.

Результат фінансової операції визначається як прибуток (збиток) від фінансових операцій підприємства. Це різниця між сумою доходу від акцій та інших фінансових доходів і сумою фінансових витрат.

Результат іншої діяльності – визначається прибутками (збитками) від інших видів діяльності товариства. Кредитні рахунки відображають амортизацію сум у порядку закриття рахунку доходів від корпоративних інвестицій та іншої діяльності та амортизацію витрат за дебетом рахунків 97 «Інші витрати».

Податок на прибуток дає наступне визначення цих фінансових результатів [56]:

- обліковий прибуток (збиток) - сума прибутку (збитку) до оподаткування визначається бухгалтерським обліком та відображається у фінансовій звітності (звіті про сукупний прибуток);

- податковий прибуток (збиток) - визначена податковим законодавством сума прибутку (збитків) оподатковується протягом звітного періоду.

Нерозподілений прибуток (непокриті збитки) поточного та попередніх років обліковується на рахунку 44 «Нерозподілений прибуток (нерозподілений прибуток)», і ці субрахунки також формують відповідну класифікацію фінансових результатів:

- прибуток нерозподілений;

- непокриті збитки;

- прибуток, використаний у звітному періоді.

1.2. Принципи і завдання обліку доходів та витрат діяльності підприємства

Основні завдання бухгалтерського обліку фінансових результатів:

-Дотримуватись чинного законодавства та правил (стандартів) бухгалтерського обліку.

- Облік, аналіз та загальне управління ефективністю основних засобів.

- Облік, аналіз та управління ефективністю поточних активів компанії та економічною доцільністю витрат ресурсів.

- Загальний облік, аналіз та управління виконують виробничі завдання та досягають поставлених цілей.

-Облік і аналіз корпоративного капіталу, а також управління формуванням і використанням цінних паперів на витрати та наступні платежі.

- Облік, аналіз та корпоративне управління витратами.

- Облік, аналіз та управління корпоративними доходами та результатами діяльності.

- Аналізувати та управляти показниками рентабельності та своєчасно повідомляти керівництво про відхилення від плану.

- Визначити внутрішні резерви збільшення виробництва.

- Переконайтеся, що всі витрати та прибутки компанії є повними, визначити результати кожної діяльності компанії та визначити загальні фінансові результати.

- Керуйте точністю визначення прибутку компанії та розрахунку виплат за облігаціями, внесків до резервного капіталу та прибутків від дивідендів.

- Відображення своєчасної, достовірної та повної інформації про фінансовий стан підприємства, результати діяльності та рух грошових коштів у фінансовій звітності за звітний період.

- Загальний контроль за дотриманням корпоративної облікової політики.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», основні принципи обліку фінансових результатів [20]:

-Принципи розсудливості. Це означає використання методів оцінки в бухгалтерському обліку і повинно запобігти заниженню оцінки зобов'язань і витрат компанії та завищеної оцінки активів і доходів.

-Принцип повного розкриття. Це означає, що фінансова звітність повинна містити всю інформацію про реальні та потенційні результати торгів та подій, які можуть вплинути на прийняті рішення.

- Принцип автономії. Це означає, що кожне підприємство є самостійною юридичною особою, окремо від її власників. У зв'язку з цим особисті активи та зобов'язання власника не повинні фігурувати у фінансовій звітності підприємства.

- Принцип послідовності. Це створює постійне (щорічне) застосування обраної облікової політики. Зміни в обліковій політиці можуть бути внесені лише відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та мають бути підтверджені та розкриті у фінансовій звітності.

- Принцип безперервності. Це говорить про те, що вартість активів і зобов'язань компанії базується на припущенні, що її діяльність буде продовжуватися.

- Понесені доходи та витрати та принципи відповідності. Для визначення фінансових результатів необхідно порівняти виручку за звітний період із витратами за звітний період.

-Принцип матеріальної переваги форми, який визначає, що операція враховується за її природою, а не лише юридичною формою.

-Принцип минулих витрат (фактичних). Це означає оцінку активів компанії як пріоритету на основі витрат компанії на виробництво та придбання.

-Принцип єдиного грошового вимірника, який визначає, чи здійснюються оцінка та узагальнення всіх корпоративних операцій у фінансовій звітності в єдиній валюті.

- Принцип періодичності. Це означає можливість поділу діяльності компанії на конкретні періоди часу для підготовки фінансової звітності.

1.3. Методичні основи обліку і аналіз доходів та витрат діяльності підприємства

Рахунок 7 класу «Доходи та результати діяльності» призначений для узагальнення інформації про продажі компанії, інвестиції, прибуток від фінансової діяльності та прибуток від спеціальних подій, а також пояснення прибутків і результатів діяльності. Воля.

Планом рахунків бухгалтерського обліку наведено «Фінансові результати» для рахунку 79. У результаті закриття рахунку 79 залишок перераховується на кредитовий або дебетовий рахунок 44 «Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)». Це свідчить про те, що кожне підприємство отримало прибуток або збиток [21].

Інформаційною базою для обліку та аналізу фінансових результатів є бухгалтерський облік. Бухгалтерський облік – це система показників, що відображають активи та фінансовий стан організації на звітну дату, а також фінансові результати діяльності організації за звітний період [36].

Основними джерелами бухгалтерського аналізу та фінансових результатів є:

- форма №1 річної та квартальної звітності „Баланс (Звіт про фінансовий стан)”;

- форма №2 річної та квартальної звітності „Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)”.

Огляд балансу дає наступні можливості:

-Отримайте багато інформації про свою компанію.

- Визначити рівень захищеності оборотних коштів самого підприємства.

- Визначте для статей, що змінюється сума оборотних коштів.

- Оцінити загальне фінансове становище компанії без розрахунку аналітичних показників.

Баланс є реальним засобом комунікації, оскільки він дає менеджерам уявлення про позицію компанії в одній корпоративній системі, точність обраних стратегічних курсів, порівняльні характеристики ефективності використання

ресурсів та різноманітність прийняття рішень. Питання управління компанією.

Інформація, наведена у формі бухгалтерського обліку № 2 є більш аналітичним, детальним і конкретним, ніж загальний баланс (форма № 1) (додаток А). Для інвесторів та аналітиків ця форма важливіша за сам баланс. Це пояснюється тим, що він містить динамічну інформацію про те, наскільки успішною була компанія протягом року та які чинники це спричинили, а не коротке зупинення.

Дотримуйтесь форми № 2, щоб проаналізувати фінансові результати вашої організації із загальної динаміки та структурної точки зору, а також провести аналіз факторів прибутковості та прибутку.

Ця фінансова звітність зосереджена на ринкових відносинах і дуже близька до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Більше інформації може бути використано для аналізу фінансових даних бухгалтерського та оперативного обліку, повідомляє компанія.

Слід зазначити, що доступність інформації поділяється на комерційну таємницю, відкриту та закриту (конфіденційну). Отже, існує два види аналізу, внутрішній і зовнішній.

Внутрішній аналіз проводиться фінансовим персоналом компанії на основі чинних стандартів компанії і є комерційною таємницею. Це робиться шляхом порівняння з плановими параметрами фінансової діяльності підприємства.

Зовнішній аналіз проводиться за фінансовою звітністю зацікавлених організацій, таких як податкові перевірки, банки та інші організації. Фінансова звітність, яка використовується в даному випадку, містить обмежену інформацію про діяльність компанії, але може справедливо оцінити фінансовий стан компанії без використання інформації про комерційну таємницю. Я можу це зробити.

Результати фінансового аналізу повинні точно відображати фінансове становище підприємства, результати його діяльності та зміни, що відбулися протягом звітного періоду.

Основними користувачами інформації про фінансовий стан та фінансові результати компанії є:

- Корпоративне управління для керівників компаній Ця інформація є основою для ефективного корпоративного управління та ефективних управлінських і планових рішень.

- Акціонери компанії, або власники. Він визначає, наскільки ефективно уряд виконує свої функції.

-Податковий менеджмент. Вони повинні мати інформацію про фінансовий стан підприємства (включаючи суму прибутку), щоб визначити суму податків, які підприємство має сплатити.

Основною метою аналізу фінансових результатів є вироблення обґрунтованих бізнес-рішень для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Завдяки досягненню цих основних цілей пріоритетними завданнями для аналізу фінансових результатів є:

- Оцінка динаміки абсолютних показників фінансових результатів (прибутку та прибутку).

- Визначити напрям і ступінь впливу окремих факторів на величину прибутку та рівень прибутку.

- Виявити та визначити можливі резерви зростання прибутку та прибутку.

- Розробка заходів щодо використання виявлених резервів. Показники фінансових результатів відображають абсолютну ефективність компанії. Найважливішим є показник прибутку, який є основою економічного розвитку підприємства в умовах ринкової економіки. Зростання прибутку створює фінансову основу для самофінансування, збільшення виробництва, вирішення соціальних проблем і реагування на критичні проблеми праці. Прибуток також виконує частину зобов’язань підприємства перед бюджетом, банками та іншими підприємствами та організаціями. Зростання прибутку визначає потенційне зростання компанії, підвищує ділову активність, збільшує прибутки засновників і власників, характеризує фінансове становище компанії.

Отже, показники рентабельності є дуже важливими для оцінки виробничих та фінансових показників компанії. Вони характеризують ділову діяльність і

фінансове благополуччя. Виходячи з прибутку, визначається норма рентабельності інвестицій і норма прибутку від інвестицій в активи підприємства.

Основним фінансовим результатом підприємства є його чистий прибуток або чистий збиток.

Прибуток – це реальна частина чистого доходу, отриманого від додаткової роботи. Чистий прибуток набуває форми прибутку лише після реалізації продукції (робіт, послуг). Розмір прибутку визначається як різниця між доходом від господарської діяльності підприємства (податки на додану вартість, акцизи та інші доходи після відрахування до бюджетних і позабюджетних фондів) і сумою всіх витрат на цю діяльність. .

Розглянемо фактори, які впливають на це остаточне число. Основними факторами є виручка від реалізації (прибуток), що відноситься до ринкового попиту на продукцію компанії, рентабельності інвестицій і можливості почати новий виробничий цикл. Збут залежить від обсягу та структури кожного виду продукції та ринкової ціни кожного виду. Відділ маркетингу компанії повинен постійно аналізувати ринковий попит на продукцію компанії та своєчасно реагувати. Економічне обґрунтування виробництва здійснюється шляхом знаходження критичної маси, критичної точки або точки прориву.

Іншим фактором, який має істотний вплив на величину чистого доходу, є загальні витрати на виробництво та збут. Витрати на утримання проданих товарів, витрати на управління (накладні витрати, пов’язані з управлінням і обслуговуванням компанії), а також витрати відділу на маркетинг. Продаж, реклама, доставка продукції споживачам тощо).

Прибутки та витрати є традиційними показниками внутрішньої практики фінансового аналізу компанії. Ринкові умови включають чистий прибуток і грошові потоки як амортизацію, на додаток до ключових показників. На відміну від інших видів витрат, нарахована амортизація залишається на рахунку підприємства і заповнює залишок ліквідних коштів. Амортизаційні відрахування відіграють важливу роль у системі бухгалтерського обліку та бізнес-планування. Він є джерелом внутрішнього фінансування. Амортизаційні відрахування

зменшують оподатковуваний прибуток. Тому зниження амортизації є важливим фактором для стимулювання інвестиційної діяльності компанії.

Джерелом прибутку (збитку), пов'язаного з реалізацією товару (товарів, робіт, послуг), може бути діяльність підприємства, не пов'язана з реалізацією цього товару.

Можливі такі джерела [25]:

- Прибуток від участі в спільному підприємстві.

- доходи від оренди землі;

-Приймаю і плачу штрафи, штрафи.

- Збиток через погану кредитну амортизацію, термін позовної давності якої минув.

- Доходи за акціями, облігаціями та депозитами;

-Доходи та збитки від торгівлі на форекс.

- Прибуток (збиток) попередніх років, визначений у поточному році.

- Фінансова допомога від інших організацій.

-Втрати внаслідок стихійного лиха.

Аналіз спрямований насамперед для вивчення динаміки та причин збитків і прибутків у кожному окремому випадку.

Втрата сплати штрафів пов'язана з порушенням договору з іншими підприємствами, організаціями та установами. Аналіз визначає, чому він не відповідає вимогам, і вживає заходів, щоб запобігти помилці.

Збитки через погашення незабезпечених боргів зазвичай виникають у компаніях із поганим обліком і контролем за станом розрахунків. Виявлені у звітному році прибутки (збитки) попередніх років також показують недоліки в обліку.

Висновки до розділу 1

У першому розділі представлені теоретичні аспекти організації та методології бухгалтерського обліку та аналізу фінансових результатів, і на основі

проведеного дослідження можна зробити наступні висновки.

1. Фінансовий результат - це прибуток або збиток, отриманий суб'єктом господарювання в результаті його діяльності. Фінансові результати є одним із найважливіших економічних показників, що узагальнюють усі результати господарської діяльності підприємства.

2. Існує багато критеріїв класифікації фінансових результатів. Перш за все, за своєю величиною фінансові результати розрізняються на позитивні фінансові результати (прибуток), нульові фінансові результати та негативні фінансові результати (збитки). Облік фінансових результатів базується на ключових завданнях та принципах бухгалтерського обліку, контроль за дотриманням цих принципів має бути встановлений.

3. У таблиці рахунків наведено «Фінансові результати» для рахунку 79. В результаті закриття рахунку 79 залишок перераховується на кредитовий або дебетовий рахунок 44 «Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)». Це свідчить про те, що кожне підприємство отримало прибуток або збиток [21].

4. Облік та аналіз фінансових результатів Основою інформації є бухгалтерський облік. Бухгалтерський облік – це система показників, що відображають активи та фінансовий стан організації на звітну дату та фінансові результати діяльності організації за звітний період.

Основним джерелом аналізу бухгалтерських і фінансових результатів є форма № 1. 1 річний та квартальний звіт «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та форма №. 2 Річні та квартальні звіти «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).

5. Основною метою аналізу фінансових результатів є вироблення та корекція управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності діяльності економічних суб'єктів.

Пріоритетними завданнями для аналізу фінансових результатів є:

-Оцінка динаміки абсолютних показників фінансових результатів (прибутку та прибутку).

- Визначити напрям і ступінь впливу окремих факторів на величину

прибутку та рівень прибутку.

-Виявити та визначити можливі резерви зростання прибутку та прибутку.

- Розробка заходів щодо використання виявлених резервів.

У цьому розділі описується економічна природа та зміст фінансових результатів компанії. Правила (стандарти) бухгалтерського обліку визначають завдання, які покладаються на облік фінансових результатів підприємства, інформаційне забезпечення та аналіз фінансових результатів.

РОЗДІЛ 2
ОБЛІК ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю „АЛЬФА-АГРО” здійснило державну реєстрацію службою Петриківського управління юстиції 3 червня в 2014 року.

ТОВ «АЛЬФА-АГРО» створене та здійснює свою діяльність згідно з Статутом, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України та іншими нормативними актами України. Юридична адреса ТОВ „АЛЬФА-АГРО”: Україна, 51820, Дніпропетровська обл., Петриківський р-н, село Чаплинка, ВУЛИЦЯ ДРУЖБИ, будинок 6.

Товариство має за мету задоволення потреб населення та юридичних осіб в його продукції, роботах, послугах та реалізації на основі отриманого прибутку, соціальних та економічних інтересів його учасників.

Товариство має свій самостійний баланс, поточні і інші, включаючи валютний, рахунки в установах банків, печатку з своїм найменуванням, штампи, знак для товарів і послуг та інші реквізити.

Основною метою діяльності ТОВ «АЛЬФА-АГРО» є:

- отримання прибутку;
- досягнення високого рівня обслуговування споживачів.

Формою власності товариства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» є приватна власність.

Основні законодавчі і нормативні документи, які регулюють роботу товариства це: статут підприємства, торговий патент, установчий договір, а нормативні документи це: правила продажу непродовольчих товарів, посадові інструкції, технічні умови, книга скарг та пропозицій.

Товариство здійснює свою господарську діяльність на принципах госпрозрахунку та самофінансування, має самостійний баланс, розрахунковий та

валютний рахунки.

На даному підприємстві для здійснення оперативного управління та контролю за виконанням поставлених завдань застосовується лінійно – функціональна організаційна структура управління, яка спирається на розподіл повноважень та відповідальності за функціями управління і прийняття рішень по вертикалі. Вона дає змогу організувати управління за лінійною схемою, а функціональні відділи апарату управління підприємства лише допомагають лінійним керівникам вирішувати управлінські завдання.

Така структура управління дозволяє швидше приймати адміністративні рішення, ефективніші функціональні послуги та можливість використовувати необхідні ресурси. Для цієї компанії це найзручніше.

Завдяки досить відрегульованому постачанню товарів від компанії ТОВ «АЛЬФА-АГРО», комплектності та стабільності деяких товарів, необхідному рівню товарних запасів, задоволенню потреб населення, високому фінансово-економічному.

Товаропостачання на підприємстві ТОВ «АЛЬФА-АГРО» ґрунтується на наступних принципах:

- планомірність;
- ритмічність;
- оперативність;
- економічність;
- централізація.

При організації товаропостачання підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» враховуються наступні основні вимоги:

- Імпорт товарів має здійснюватися відповідно до потреб населення та заздалегідь визначеного переліку сортів.
- Кількість імпортованої продукції має визначатися їх потужністю, яка характеризується типом підприємства, кількістю продажів, розміром торгової площі.
- Розміри одноразової доставки слід розраховувати, враховуючи наявні

запаси, середньоденні продажі та заздалегідь визначену частоту доставки.

– Добре продумана система постачання повинна знизити витрати на імпорт і зберігання товарів.

Товариство має спрощену систему оподаткування.

Грошові розрахунки між підприємствами здійснюються в безготівковому порядку через заснування банків і за згодою (із доручення) платника. Підприємство обслуговується ПАТ КБ „ПриватБанк”, також є відкритий рахунок у КБ „Укрсиббанку”.

На даний момент підприємство використовує в основному передплату. Підприємство в такий спосіб мінімізує ризик неотримання коштів за відвантажену продукцію. Дана форма розрахунків дозволяє працювати з різноманітними споживачами, не аналізуючи ліквідність їхнього балансу й інші економічні показники. Тут діє простий і вірний принцип: „оплатив – одержав”. Проте навіть при такій діючій формі розрахунків для підприємства існують визначені трудності при використанні коштів.

Майно Товариства складається з основних та оборотних фондів і нематеріальних активів, а також інших цінностей, вартість яких відображена в балансі Товариства.

Товариство є власником:

– статутного фонду;

– продукції, що вироблена Товариством за результатами господарської діяльності;

– майна, придбаного за результатами фінансово-господарської діяльності Товариства;

– отриманих прибутків;

– іншого майна, придбаного на підставах, не заборонених чинним законодавством.

Бухгалтерія ТОВ «АЛЬФА-АГРО» має централізовану організаційну структуру, тобто корпоративна бухгалтерія складається з кількох відділів, кожен з яких відповідає за окрему облікову ділянку, причому всі відділи безпосередньо

підпорядковані головному бухгалтеру компанії.

Загальна організаційна структура бухгалтерії ТОВ «АЛЬФА-АГРО» зображена на наведеному нижче на рисунку 2.1.

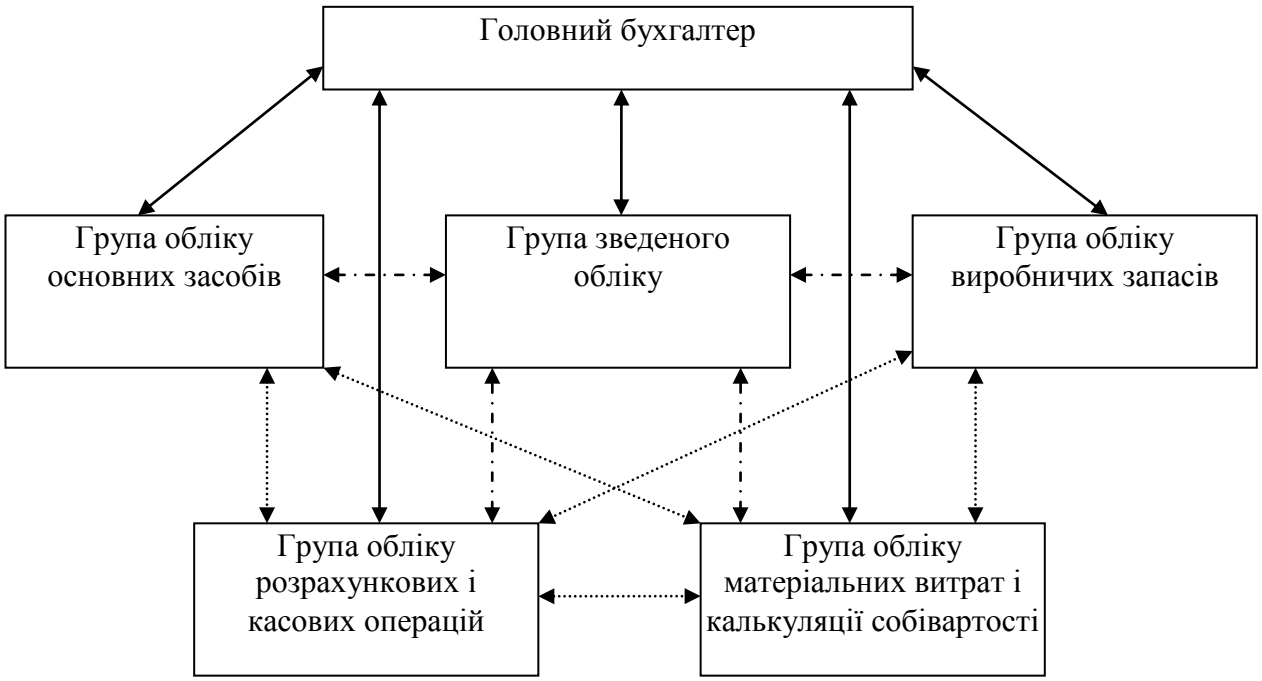

..... Рух облікової інформації між структурними підрозділами бухгалтерії

- - - - - Збір інформації для здійснення зведеного обліку по всіх структурних підрозділах бухгалтерії

——— Збір документації для здійснення централізованого обліку і контроль стану обліку в структурних підрозділах бухгалтерії

Рис. 2.1. Організаційна структура бухгалтерії ТОВ „АЛЬФА-АГРО”

Група обліку активів веде облік основних та нематеріальних активів компанії. До обов'язків бухгалтера цієї групи входить: Синтетичний та аналітичний облік права власності, набутого на умовах фінансової оренди на основні засоби, що входять до складу основних засобів, та орендовані комплексні активи. Облік нематеріальних активів; Знос та облік основних і нематеріальних активів. Управління умовами незавершеного будівництва. Аналіз ефективності використання основних засобів підприємства.

Група обліку Інвентаризації» синтезує та аналізує сировину, основні та допоміжні матеріали, паливо, напівфабрикати та закуплені комплектуючі, запасні

частини, тару, будівельні матеріали та інші матеріали, призначені для споживання під час нормального робочого циклу. Зберігайте запас. Крім того, в обов'язки цієї групи обліку входить комплексна обліково-аналітична інвентаризація готової продукції на складі та контроль витрат матеріалів.

Група бухгалтерського обліку розрахунково-касових операцій призначена для ведення обліку заробітної плати та розподілу, безпосереднього ведення бухгалтерського обліку розрахунків із замовниками та постачальниками та обліку корпоративних касових операцій. Крім того, ця група бухгалтерського обліку здійснює аналітичний та комплексний облік дебіторської та боргової заборгованості для розрахунку резервів сумнівних рахунків.

Група обліку витрат та матеріальні витрати обробляє та збирає інформацію про витрати компанії відповідно до економічних факторів і статей витрат для розрахунку виробничих витрат. Цей підрозділ також виконує структурний аналіз витрат на виробництво та контролює відхилення від планових нормативів.

Бюджетування та розрахунки з бюджетними організаціями здійснюються працівниками бухгалтерії відповідно до законодавчих документів.

Директор компанії відповідає за ведення бухгалтерського обліку та ведення записів усіх доказів комерційних операцій у первинних документах, оброблених документах, реєстрах та звітах.

Формат ордера бухгалтерського журналу використовується для ведення бухгалтерського обліку в компанії ТОВ «АЛЬФА-АГРО».

Розглянемо основні економічні показники фінансового стану підприємства. У таблиці 2.1 наведено аналіз структури активів та динаміки балансу компанії.

З проведених розрахунків видно, що в структурі активів підприємства у 2020 році найбільшу питому вагу (78,9%) складають оборотні активи. За аналізований період їх обсяг зріс на 7540 тис. грн та у 2020 році склав 15224 тис. грн.

В свою чергу, обсяг необоротних активів збільшився на 464 тис. грн та у 2020 році склав 4071 тис. грн. При цьому їх питома вага суттєво зменшилась в загальній структурі активів, якщо у 2018 році питома вага необоротних активів

становила 31,95% то у 2020 році –21,10%, зменшення склало 15,1 п.п.

Таблиця 2.1

Аналіз структури та динаміки активів балансу підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018–2020 рр. (на кінець року)

Стаття	Рік						Відхилення 2020/2018 рр., +,-
	2018		2019		2020		
	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	
1	2	3	4	5	6	7	8
Необоротні активи, у т.ч.	3607	31,95	3742	31,74	4071	21,10	464
основні засоби	3607	31,95	3742	31,74	4071	21,10	464
Оборотні активи, у т.ч.	7684	68,05	8046	68,26	15224	78,90	7540
запаси	571	5,06	715	6,07	31	0,16	-540
дебіторська заборгованість	3724	32,98	3580	30,36	12391	64,22	8667
грошові кошти	3389	30,02	3752	31,82	2803	14,53	-586
Всього активів	11291	100	11789	100	19295	100,00	8003

Враховуючи той факт, що будь-якому підприємству для придбання засобів, предметів виробництва і для обслуговування самого процесу господарської діяльності необхідний капітал, вважаємо за необхідне провести аналіз капіталу підприємства. Динаміка основних складових активів підприємства наведена на рис. 2.2.

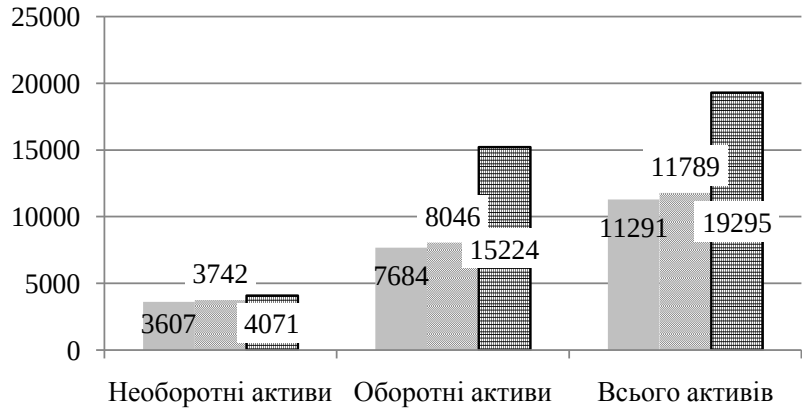

Рис. 2.2. Динаміка основних складових активів підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018 – 2020рр., тис. грн

Зазначений аналіз є важливим також з погляду того, що від того, наскільки ефективно була сформована структура капіталу та відбулося його подальше розміщення, багато в чому залежить фінансова стійкість підприємства.

Господарські засоби підприємства мають різні джерела свого утворення. Деякі з них тали власністю підприємства внаслідок внеску до статутного капіталу засновниками, інші – були придбані за рахунок або власних коштів підприємства, або позик інших юридичних чи фізичних осіб. На основі поділу джерел формування господарських засобів підприємства на власні та залучені, його капітал теж поділяється на власний та залучений.

Отже, капітал прийнято розділяти на три види:

– власні (власний капітал) – це кошти, отримані за рахунок власної операційної діяльності, тобто прибуток;

– запозичені (позиковий капітал) – це кредити, лізинг, безповоротна фінансова допомога тощо;

– залучені (залучений капітал) – це залучені кошти інвесторів, які можна не повертати.

Аналіз структури та динаміки пасивів балансу підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Аналіз структури та динаміки пасивів балансу підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018−2020 рр. (на кінець року)

Стаття	Рік						Відхилення 2020/ 2018 рр., +,-
	2018		2019		2020		
	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	
1	2	3	4	5	6	7	8
Власний капітал, у т.ч.	10499	93,0	11052	93,8	18073	93,7	7574
статутний капітал	614	5,4	614	5,2	614	3,2	0
нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	9885	87,5	10438	88,5	17459	90,5	7574
Позиковий капітал, у т.ч.	792	7,0	734	6,2	1222	6,3	430
кредиторська заборгованість	792	7,0	734	6,2	1222	6,3	430
Всього пасивів	11291	100,0	11789	100,0	19295	100,0	8003

Як бачимо, протягом аналізованого періоду на підприємстві спостерігається щорічне збільшення суми капіталу – на 497 тис. грн (4,4%) та на 7506 тис. грн (63,67%), що підтверджує збільшення масштабів діяльності підприємства.

При цьому в структурі капіталу протягом всього періоду переважає власний капітал, питома вага якого складає 93,0-93,8% від загального розміру джерел фінансування, при збільшенні їх абсолютного розміру на 7574 тис. грн або на 72,13%, що свідчить про збільшення платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. найбільш терміновими зобов'язаннями, які мають бути погашені протягом року, що зменшує ризик не можливості розрахунку, особливо в тому випадку, якщо всі кредитори пред'являть свої вимоги одночасно.

Поряд зі зростанням власного капіталу на кінець 2020 року бачимо збільшення позикового капіталу в абсолютному розмірі на 193 тис. грн.. при цьому питома вага зменшилась на 0,07%..

Серед позикового капіталу довгострокова заборгованість відсутня, але підприємство має кредиторську заборгованість, що становить 6,3-7,0% від загальної суми капіталу. Кредиторська заборгованість на кінець 2020 року становила 1222 тис. грн, у 2018 році – 792 тис. грн.

Зазначене засвідчує зменшення залежності підприємства від кредиторів.

Необхідно зазначити, що в структурі власного капіталу підприємства протягом 2018–2020 рр. нерозподілений прибуток ТОВ «АЛЬФА-АГРО» займав найбільшу питому вагу 87,5-90,5%. У 2018 році становив 9885 тис. грн, у 2020 році 17459 тис. грн, на кінець періоду його розмір збільшується на 7574 тис. грн. Відповідно в структурі власного капіталу на кінець періоду частка статутного капіталу зменшується та становить 3,2% (5,4% у 2018 році).

Збільшення нерозподіленого прибутку є позитивним моментом, оскільки він спрямовується в господарську діяльність підприємства.

Динаміка основних складових капіталу ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за аналізований період наведена на рис. 2.3.

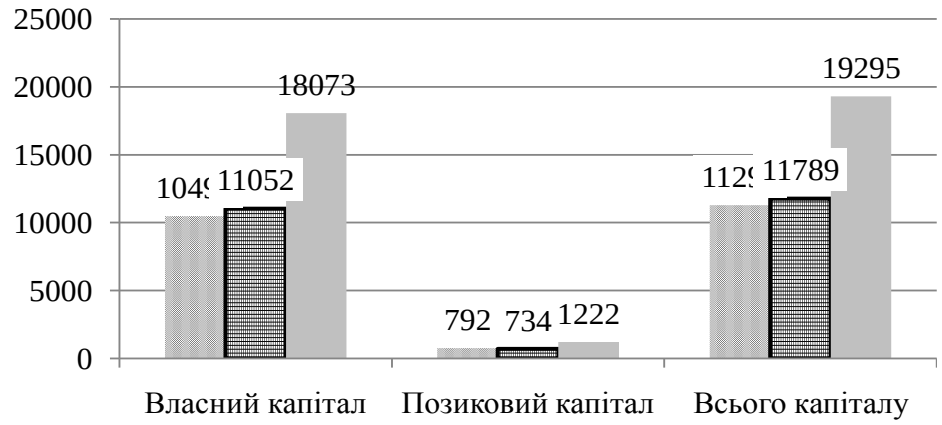

Рис. 2.3. Динаміка основних складових капіталу підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018 – 2020 рр., тис. грн

Майновий стан підприємства визначається сукупністю належних йому майнових прав та зобов'язань. Тобто, майновий стан підприємства – це сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів даного підприємства, його фінансовий потенціал.

Показники майнового стану відображено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Оцінка майнового стану ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за період 2018–2020 рр.

Показник	Рік			Відхилення	
	2018	2019	2020	2020/ 2018	2020/ 2019
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,13	0,12	0,28	0,15	0,16
Коефіцієнт придатності основних засобів	1,13	0,89	0,72	-0,41	-0,16
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,05	0,03	0,22	0,17	0,19
Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,03	0,02	0,04	0,01	0,02

Дані табл. 2.3 свідчать, що коефіцієнт зносу основних засобів підприємства у 2020 році збільшився на 0,15 порівняно з 2018 роком та склав 0,28, що свідчить про погіршення стану матеріальної бази підприємства.

Коефіцієнт придатності протягом аналізованого періоду знизився на 0,41 та у 2020 році склав 0,72.

Коефіцієнт оновлення та коефіцієнт вибуття протягом аналізованого періоду знаходились на рівні 0,05-0,22, це свідчить про те, що підприємство маючи ще не критичний коефіцієнт зносу основних засобів, починає оновлення необоротних активів.

Аналіз майнового стану показав, що підприємство протягом аналізованого періоду суттєво збільшило масштаби своєї діяльності, використовуючи при цьому власні фінансові ресурси, що є позитивним моментом. Підприємство використовує не застарілу матеріально-технічну базу, так як коефіцієнт зносу основних засобів у 2020 році склав 28%. Коефіцієнт оновлення основних засобів демонструє збільшення.

2.2. Облік витрат діяльності підприємства

Тепер розглянемо другу важливу складову чистину визначення фінансових результатів - витрати.

Методологічні принципи формування інформації про витрати підприємства в бухгалтерському обліку та розкриття у фінансовій звітності визначені правилом бухгалтерського обліку 16 «Витрати», його використовують усі підприємства, організації та інші юридичні особи незалежно від форм власності (крім банків та бюджетних установ) [55].

Отже, згідно з П(С)БО 16 «Витрати» витрати, визнані в бухгалтерському обліку, водночас є зменшенням активів або збільшенням зобов’язань. Тому витрати у звітному періоді сприймаються як зменшення активів або збільшення зобов’язань, що, по можливості, призводить до зменшення капіталу (за винятком зменшення капіталу внаслідок вилучення або розподілу власником). Надійне вимірювання.

Витрати слід визнавати як витрати з часом разом із визнанням отриманого доходу. Неможливість безпосередньо не пов’язана з виручкою протягом періоду часу, відображеного у витратах за звітний період, у якому вона була здійснена.

Якщо актив може генерувати економічні вигоди протягом кількох звітних періодів, визнані витрати систематично розподіляють вартість (наприклад, амортизацію) протягом відповідного звітного періоду.

Відповідно до П(С)БО 16 витрати не визнаються витратами та не включаються у звіт про фінансові результати (звіт про сукупний прибуток).

-Оплата за договорами комісії, агентськими договорами та іншими подібними договорами за принципи, комітенти тощо.

- Передоплата за інвентар, роботи та послуги (передоплата).

- Погашення отриманих боргів.

- Зменшення інших активів або збільшення зобов'язань, що не набуває форми зменшення активів або збільшення зобов'язань, спричиняє зменшення капіталу підприємства (крім зменшення капіталу внаслідок вилучення або розподілу. За Власник);

-Витрати, відображені у скороченні капіталу відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Відповідно до П(С)БО 16 „Витрати”, до них включають:

- Собівартість реалізованої продукції. Це визначається за принципом фактичних витрат на придбання відповідно до положень Стандарту бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [53]:

-Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг), яка включає собівартість продукції (робіт, послуг), реалізованої протягом звітного періоду, нерозподілені постійні накладні витрати та надлишкові виробничі витрати.

-Витрати, які пов’язані зі збутовою діяльністю і не включаються до собівартості реалізації (товарів, будівництва, послуг). До них належать адміністративні витрати, витрати на маркетинг та інші операційні витрати.

- Фінансові витрати. До них належать витрати на відсотки (за користування позиками, облігаціями, фінансовою орендою тощо) та інші витрати суб’єкта господарювання, пов’язані із позиковим капіталом.

- Інші витрати. Сюди входять витрати, понесені під час звичайної діяльності (за винятком фінансових витрат), але не пов’язані безпосередньо з виготовленням

та реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг).

-Податок з компаній визнається витратами за П(С)БО 17 «Податок на прибуток».

-Спеціальні витрати включаються у фінансову звітність і вираховуються з податків, утриманих з доходу від підприємницької діяльності через збитки внаслідок особливих подій.

Для узагальнення інформації про операційні витрати компанії, інвестиції, фінансову діяльність та надзвичайні витрати в загальному обліку використовувався рахунок класу 9 «Операційні витрати».

Дебети з цього класу рахунку вказують на суму нарахування. Кредитно-амортизуйте витрати минулого року або щомісяця звітували до 79 «фінансових результатів».

Оскільки адміністративні, збутові та інші операційні витрати не включаються до виробничих витрат на готову та реалізовану продукцію, інформація про ці витрати включається до 92 „Адміністративні витрати”, 93 „Витрати на збут”, 94 „Інші витрати операційної діяльності”.

Загальні витрати включають витрати на утримання обслуговуючого персоналу, витрати на відрядження, витрати на утримання основних засобів та інші реальні основні засоби загального призначення (оренда, амортизація, ремонт, комунальні послуги), безпеку, юридичні питання, аудит та транспортні послуги. , Поштово-телеграфні, офісні витрати, сума податку, плата за обробку (потрібна оплата).

Аналітичний облік ведеться за статтями витрат.

Витрати на збут включають пакувальні матеріали, доставку продукції, контрактну продукцію, витрати на маркетинг і рекламу, витрати на оплату праці та збут, витрати на дистриб’юторів, витрати на торговий персонал, амортизацію, витрати на ремонт і технічне обслуговування. , Не обмежується. Реальні основні засоби, що використовуються для забезпечення реалізації продукції, товарів, робіт і послуг.

2.3. Облік доходів та фінансових результатів діяльності підприємства

Оскільки фінансові результати є різницею між доходами і витратами, облік прямих фінансових результатів пов’язаний з обліком доходів і витрат. Розглянемо облік доходів.

Методологічна основа формування інформації про доходи підприємства в обліку та розкриття у фінансовій звітності регулюється положенням (стандартом) бухгалтерського обліку № 15 «Дохід» [58].

Доходи, визнані за П(С)БО № 15 «Доходи», підлягають оцінці прибутку, якщо збільшуються активи або зменшуються зобов’язання та збільшується капітал (крім збільшення капіталу за рахунок внесків учасників товариства). Його можна надійно виміряти. [58].

Дохід від реалізації продукції (товарів або інших активів) визнається, якщо виконано всі наступні умови:

-Ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товари, інші активи), передані покупцеві.

-Компанія більше не управляє та не контролює продукцію, яку вона продає (товари, інші активи).

-Ви можете звичайно визначити розмір доходу (доходу).

-Ми впевнені, що ця операція збільшить фінансовий прибуток компанії та зможе достовірно визначити витрати, пов’язані з цією операцією.

Дохід не визнається від обміну продукції (товарів, робіт, послуг та інших активів), які мають однакове призначення та однакову справедливу вартість.

Якщо дохід пов’язаний з наданням послуг, він визнається на основі стадії завершення діяльності з надання послуг на дату балансу, якщо результати діяльності бізнесу можна достовірно оцінити.

Результати операцій з обслуговування можна надійно оцінити за всіх наступних умов:

- Можливість достовірних оцінок доходів;

- Можливість отримання фінансової вигоди від постачальника послуг.

- Можливість достовірно визначити послугу, виконану на дату балансу.

- Можливість достовірно оцінити витрати, необхідні для надання послуги та її завершення.

У цьому випадку оцінка експлуатаційного обладнання для надання послуги проводиться шляхом дослідження виконаної роботи. Визначаючи відсоток пропонованих послуг на певний день у загальній кількості пропонованих послуг. Як альтернатива, шляхом визначення частки витрат, понесених суб'єктом господарювання на надання послуги, до загальної суми цих витрат. Сума витрат, понесених у певний день, включає лише витрати, які відображають обсяг послуг, наданих у той же день.

Якщо виручку (виручку) постачальника послуг неможливо визначити достовірно, вона буде відображена в бухгалтерському обліку певною сумою витрат, які підлягають відшкодуванню. Якщо дохід від постачальника послуг (виручку) неможливо достовірно розрахувати, а понесені витрати неможливо відшкодувати, дохід не визнається, а понесені витрати визнаються витратами звітного періоду.

Визначена виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не регулюється розміром підозрілої та непідконтрольної заборгованості.

Дохід від використання активів компанії іншими сторонами визнається як відсотки, лояльність та дивіденди, якщо економічні вигоди, пов'язані з потоком операцій для компанії та доходом, можна достовірно оцінити.

Відсотки (Проценти) – це готівка, грошовий еквівалент або сума, що підлягає сплаті компанії.

Лояльність (Роялті) – це плата за використання нематеріальних активів компанії (патентів, торгових марок, авторських прав, програмних продуктів тощо).

Дивіденди – це частина чистого доходу, розподілена між учасниками (власниками) відповідно до частки компанії.

Вищезазначені доходи повинні визнаватися в такому порядку:

-Відсотки визнаються протягом звітного періоду, в якому вони були

придбані, на основі нарахувань та часу використання відповідних активів.

-Роялті визнаються за принципом нарахування відповідно до економічної суті відповідного договору.

-Дивіденди визнаються в момент прийняття рішення про виплату.

Відповідно до П(С)БО 15 «Дохід» доходи від юридичних та інших фізичних осіб не визнаються доходами.

- податки на додану вартість, акцизи, інші податки та суми обов'язкових платежів, що направляються до бюджетного фонду та з бюджету.

- Сума доходу за комісійними, агентськими та іншими подібними договорами за принципами, комітентами тощо.

- Передоплата за продукцію (товари, роботи, послуги).

- Передоплата за продукцію (товари, роботи, послуги).

- Сума вкладу є гарантією або поверненням кредиту, якщо це передбачено відповідним договором.

- Квитанції від інших.

Відповідно до П(С)БО 15 «Дохід», критерії визначення його доходу повинні застосовуватися окремо до кожної господарської операції (структура активів і відповідальність, поведінка або події, які змінюють капітал компанії). Однак ці критерії можуть бути застосовані одночасно до окремих елементів операції або до двох або більше операцій, якщо вони ґрунтуються на характері господарської операції (операції) [58].

Дохід визнається за справедливою вартістю отриманих або отриманих активів.

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 19 „Об'єднання підприємств", справедлива вартість – це сума грошей, яку можна обміняти між обізнаною та добровільною стороною, а зобов'язання оплачуються в рамках міжпідприємницької операції.

У разі відстрочення платежів, якщо існує різниця між справедливою вартістю та номінальною сумою грошових коштів або еквівалентом грошових коштів, отриманих за продукцію (товари, роботи, послуги та інші активи), різниця

визнається процентним доходом.

Розмір доходу від бартерної угоди визначається справедливою вартістю активів, робіт і послуг, отриманих або мають бути отримані підприємством, і буде збільшуватися або зменшуватися залежно від переданих або отриманих коштів і такої ж суми.

Якщо справедливу вартість активів, робіт чи послуг, які можуть бути отримані або отримані за бартерною угодою, неможливо достовірно визначити, доходом будуть активи, роботи чи послуги (грошові кошти та їх еквіваленти), передані за цією бартерною угодою. справедлива вартість (без урахування бартеру).

Кредит субрахунку 701-703 являє собою суму, що відповідає збільшенню доходів (надходжень), податку на непряме дебетування. Акцизи, ПДВ та інші платежі передбачені законодавством. Сума, отримана довірителем або компанією для підтримки принципала. Показує страхові відшкодування, премії та премії, відшкодовані перестраховою компанією. Результат зміни резервів страхових компаній із незароблених премій. Потім зменшіть розрахункове замовлення на рахунку 79 «Фінансові результати» (Дт 70-Кт 79).

Аналіз виручки бухгалтерський облік здійснюється відповідно до продукції, продукції, робіт, послуг, регіонів збуту або інших типів регіонів (груп), визначених підприємством.

704 Дебет «Вирахування з доходу» являє собою суму, надану клієнту після дати знижки, суму, повернену від придбаних продуктів і товарів, а також інші суми, які вираховуються з такого доходу. Кредитом субрахунку 704 є ротація дебету рахунку 79 «Фінансові результати» (Дт 79-Кт 79).

На рахунку 71 «Інші операційні доходи» узагальнюється інформація про інші доходи від операційної діяльності підприємства за звітний період, за винятком виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Інші операційні доходи включають:

- Зміни вартості активів, відображених за справедливою вартістю, та доходів від первісного визнання.

-Дохід від продажу іноземної валюти.

-Дохід від реалізації інших оборотних активів (крім фінансових інвестицій).

- Дохід від здачі в оренду операційних активів.

-Дохід від різних операційних курсів за операціями в іноземній валюті.

- Розміри пені, пені, пені та інших санкцій за порушення господарських договорів, визнаних боржником або призначених арбітражним судом щодо повернення судових рішень.

-Дохід від амортизації боргових рахунків, строк дії яких закінчився.

- Погашення раніше амортизованих активів (одержувач амортизованого боргу безнадійний);

- Кількість грантів та отриманих грантів.

--Дохід від інших операцій.

Аналітичний облік доходів від участі в капіталі здійснюється з урахуванням індивідуальних інвестиційних цілей та інших характеристик, визначених компанією.

Рахунок 73 «Інші фінансові доходи» – це дохід, отриманий під час фінансової діяльності компанії, включаючи дивіденди, відсотки та інші доходи від фінансової діяльності, не відображені на рахунку 72 «Дохід від участі в капіталі». Для цілей бухгалтерського обліку.

Аналітичний облік фінансових доходів ведеться за об'єктами інвестування.

Рахунок 74 „Інші доходи” призначено для обліку доходів, які виникають в процесі звичайної діяльності, але не пов'язані з операційною та фінансовою діяльністю підприємства.

Рахунок 76 „Страхові платежі” призначено виключно для обліку страховиками надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) за договорами страхування на ТОВ «АЛЬФА-АГРО» не застосовуються.

Рахунок 79 „Фінансові результати” призначено для обліку й узагальнення інформації про фінансові результати підприємства від звичайної діяльності та надзвичайних подій.

2.4. Удосконалення обліку доходів і витрат діяльності підприємства та формування фінансових результатів

В процесі управління витратами основна увага повинна бути зосереджена на мінімізації їх загального обсягу. Найбільшого значення при цьому набуває оперативність отриманої інформації про витрати, що дозволяє втручатись у виробничий процес з метою його оптимізації, попереджувати непродуктивні витрати, що має велике значення у мобілізації резервів виробництва та підвищення його ефективності.

Основним джерелом інформації, яке підтверджує виникнення витрат, є первинні документи бухгалтерського обліку. На підставі первинних документів дані про витрати діяльності відображаються в облікових регістрах (Журнал 5/5А, який ведеться по кредиту рахунків 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 39, 65, 66 та рахунками 8-го і 9-го класу), інформація яких потім використовується для заповнення Головної книги та фінансової звітності. Але заповнення Журналу 5/5А (особливо його III розділу) на основі тільки первинної документації (без використання допоміжних регістрів або ж накопичувальних відомостей) є трудомісткою роботою, на яку витрачається значна частина часу.

Тому пропонується використовувати в практиці посередницькі регістри для підвищення якості аналітичного обліку та скорочення витрат часу на виконання частини III «Витрати» Журналу 5/5А-Операційні витрати. Аналітична бухгалтерська звітність та її зразок наведені в таблиці. 2.5.

Для групування витрат за видами діяльності підприємства (виробничої та торгової) та з метою оперативного формування собівартості готової продукції, на основі даних вищенаведеного аналітичного регістру доцільно складати допоміжну відомість, яка узагальнюватиме наведену інформацію про витрати та групуватиме їх за елементами.

Таблиця 2.5

Аналітична відомість обліку витрат від операційної діяльності
(на прикладі даних ТОВ „ АЛЬФА-АГРО ”)
за березень 2020 р.

№ з/п	Статті витрат*	Всього витрат	В тому числі за рахунками бухгалтерського обліку				
			23 “Виробництво”	91 “Загальновиробничі витрати”	92 “Адміністративні витрати”	93 “Витрати на збут”	94 “Інші операційні витрати”
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Матеріальні витрати:						
1.1	Сировина і матеріали	479700,59	479700,59	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	МШП (спецодяг)	12867,65	0,00	10784,41	0,00	2083,24	0,00
1.3	Паливо-мастильні матеріали	13186,18	0,00	8750,00	4436,18	0,00	0,00
1.4	МШП (канцелярське приладдя, бланки, миючі засоби)	2014,29	0,00	1589,04	425,24	0,00	0,00
2	Електроенергія, теплоенергія, послуги водоканалу для виробничих потреб	2066,18	693,63	1372,55	0,00	0,00	0,00
3	Заробітна плата робітників та працівників:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.1	Основна заробітна плата	185126,21	61891,91	39035,53	62230,38	38547,79	1950,00
3.2	Премії	48930,59	0,00	6684,56	30481,32	11764,71	0,00
4	Нарахований єдиний соціальний внесок	195890,94	61891,91	40506,13	68936,27	41136,03	1950,00
5	Амортизація:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1	Основних засобів	18025,00	4036,76	9617,65	4258,82	111,76	0,00
5.2	Основних засобів переданих в операційну оренду	5294,12	0,00	0,00	0,00	0,00	5294,12
5.3	Інших необоротних матеріальних активів	1461,76	0,00	784,56	566,91	110,29	0,00
5.4	Нематеріальних активів	55,15	0,00	0,00	55,15	0,00	0,00
6	Вартість ремонту приміщень	485,29	0,00	485,29	0,00	0,00	0,00
7	Вартість ремонту вантажних автомобілів	447,06	0,00	447,06	0,00	0,00	0,00
8	Вартість ремонту легкових автомобілів	682,35	0,00	0,00	682,35	0,00	0,00
9	Оренда основних засобів	269,71	0,00	0,00	269,71	0,00	0,00
10	Витрати на відрядження	2680,88	0,00	0,00	0,00	2680,88	0,00
11	Витрати на банківське обслуговування	142,94	0,00	0,00	142,94	0,00	0,00
12	Витрати, пов’язані з перереєстрацією	92,06	0,00	0,00	92,06	0,00	0,00
13	Витрати на охорону	2610,29	0,00	0,00	2610,29	0,00	0,00
14	Податки і збори	764,71	0,00	0,00	764,71	0,00	0,00
15	Витрати на інформаційне обслуговування	3823,24	0,00	3083,24	740,00	0,00	0,00
16	Аудиторські послуги	500,00	0,00	0,00	500,00	0,00	0,00
17	Юридичні послуги	200,88	0,00	0,00	200,88	0,00	0,00
18	Витрати на послуги зв’язку	1602,94	0,00	0,00	1602,94	0,00	0,00
19	Витрати на медичний огляд	316,82	76,65	240,18	0,00	0,00	0,00
20	Витрати на перепідготовку кадрів	504,00	170,68	0,00	274,50	58,82	0,00
21	Витрати на транспортування	22548,90	0,00	56,37	357,82	22134,71	0,00
22	Інші витрати:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
23		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
24		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
25		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26	Всього витрат	*1002290,71*	*608462,13*	*123436,57*	*179628,49*	*118628,24*	*9194,12*

Продовження таблиці 2.5

1	2	3	4	5	6	7	8
	Крім того по торговій діяльності:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
27	Оплата за дозвіл на розміщення об'єктів торгівлі	200,00	0,00	0,00	200,00	0,00	0,00
28	Витрати на електроенергію, тепло- та водопостачання	1035,29	0,00	0,00	0,00	1035,29	0,00
29	Витрати на оренду торгових приміщень	111,76	0,00	0,00	0,00	111,76	0,00
30	Оплата патентів, ліцензій	167,65	0,00	0,00	0,00	167,65	0,00
31	Митні послуги	1017,15	0,00	0,00	0,00	1017,15	0,00
32	Вантажно-розвантажувальні послуги	259,82	0,00	0,00	0,00	259,82	0,00
33	Витрати на рекламу	176,47	0,00	0,00	0,00	176,47	0,00
34	Витрати на оплату штрих кодів	154,41	0,00	0,00	0,00	154,41	0,00
35	Витрати на оплату аналізів продукції	188,53	0,00	0,00	0,00	188,53	0,00
36	Інші витрати:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
37		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
38	Всього витрат торгової діяльності	*3311,09*	*0,00*	*0,00*	*200,00*	*3111,09*	*0,00*
39	Всього витрат по підприємству	*1005601,80*	*608462,13*	*123436,57*	*179828,49*	*121739,32*	*9194,12*

В табл. 2.6 наведено зразок Допоміжної відомості розподілу витрат між видами діяльності (виробничою та торговельною) для формування облікової інформації про собівартість готової продукції.

Таблиця 2.6

Допоміжна відомість розподілу витрат між видами діяльності
(виробничою і торговельною)
(на прикладі даних ТОВ „ АЛЬФА-АГРО ")
за березень 2020 р.

№ з/п	Статті витрат за елементами	Всього витрат	В тому числі за рахунками бухгалтерського обліку				
			23 "Вироб-ництво"	91 "Загально-виробничі витрати"	92 "Адміністративні витрати"	93 "Витрати на збут"	94 "Інші операційні витрати"
1	Матеріальні витрати	480394,21	22496,01	4861,42	2083,24	0,00	480394,21
2	Витрати на оплату праці	61891,91	45720,09	92711,71	50312,50	1950,00	61891,91
3	Відрахування на соціальні заходи	23395,14	17282,19	25162,66	19018,12	737,10	23395,14
4	Амортизація	4036,76	10402,21	4880,88	222,06	5294,12	4036,76
5	Інші операційні витрати	247,32	4312,14	8585,26	27985,50	0,00	247,32
6	Всього витрат за елементами	569965,35	100212,63	136201,94	99621,41	7981,22	569965,35
Із них витрати:			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
• виробничої діяльності		3026311,35	569965,35	100212,63	122581,74	89350,63	7981,22
• торгової діяльності		81229,34	480394,21	22496,01	4861,42	2083,24	0,00

Розподіл адміністративних витрат та витрат на збут між виробничою і торговою діяльністю на практиці підприємства здійснюється пропорційно отриманому доходу від реалізації продукції і товарів. Але при цьому обов’язково враховується, що коли витрати можна віднести до конкретного виду діяльності, то вони включаються без їх розподілення.

Запропонована аналітична інформація призначена для обліку бухгалтерської інформації про витрати підприємства на операційну діяльність протягом звітного місяця та управління їх виникненням. Ведучи реєстр таких посередників, бухгалтерську інформацію про витрати компанії можна швидко та ефективно перенести до загальнодоступного списку, третього розділу Журналу 5 (або Журналу 5А).

Дослідження також виявило, що важливою сферою дослідження доходів, витрат і фінансових результатів є відображення звітів компанії або звітів про фінансові результати (звіти про сукупні доходи). Виходячи з проведених практичних досліджень постала потреба в більш глибокому вивченні зазначеного звіту, оскільки застосування чинної форми не дає користувачам достатньої за змістом, повної за об’ємом та зрозумілої за формою поданої інформації, на основі якої можна було б зробити правильні висновки, прийняти адекватні економічні рішення.

Аналіз статей Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (1-го розділу) свідчить про те, що їх побудова є значним кроком вперед на шляху досягнення відповідності міжнародним стандартам фінансової звітності. Дана форма містить згруповані джерела отримання доходів, напрямки здійснення витрат та виникнення збитків. В цій формі наводиться така корисна інформація, як отримання фінансових результатів (прибутків чи збитків) в розрізі видів діяльності господарюючого суб’єкта – основної, операційної, фінансової, іншої звичайної діяльності.

Але, існує ряд недоліків, які погіршують інформативність цього звіту, та роблять її дещо ускладненою, не зовсім зрозумілою зовнішнім користувачам, серед яких, можливо, не всі вільно володіють досить абстрактними показниками.

Одним з напрямків формування показників фінансової звітності підприємств є визначення видів діяльності за окремими господарськими операціями. І у цьому питанні повинна бути єдина чітка методика, зрозуміла всім її користувачам.

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку чітко розмежовують звичайну, основну, операційну, фінансову, інвестиційну діяльність та від надзвичайних подій.

В пункті 1-му НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" [104] наведено визначення таких видів діяльності:

-Збутова діяльність-Основна діяльність компанії та інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю.

- Основний вид діяльності - Бізнес, пов'язаний з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), яка є основною метою діяльності компанії і дає більшу частину доходу.

- Звичайна діяльність - Основна діяльність компанії та операції, які забезпечують або є результатом її здійснення.

- Фінансова діяльність - Діяльність, яка призводить до зміни розміру та складу акціонерного та позикового капіталу компанії.

- Інвестиційна діяльність - Придбання та продаж основних засобів, а також фінансових інвестицій, які не є рівними частинами грошових коштів (грошових коштів).

Але, одночасне введення в систему фінансових звітів зазначеної сукупності категорій робить звітність надто складною для заповнення, призводить до незіставності окремих показників різних форм звітності.

Наприклад, структура діяльності звіту про рух грошових коштів дуже відрізняється від центру прибутку у фінансовій звітності (звіт про сукупний прибуток). Якщо перша форма містить інформацію про грошові потоки з трьох основних видів діяльності (продаж, інвестиції, фінанси), то друга форма буде відображатися в таких областях: продажі, фінанси та інші види діяльності. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний прибуток) описує вплив

інвестиційної діяльності як доходи та інші витрати. Це неправомірно зменшує значення та інформаційне подання про результати такої діяльності, призводить до неправильного трактування деяких складових фінансового результату.

Для усунення неправомірного зменшення інформаційного подання про результати фінансової та інвестиційної діяльності, приведення до відповідності з видами діяльності, які розкриваються у Звіті про рух грошових коштів, доцільно було б:

1) виділити окремими статтями: “Фінансовий результат від фінансової діяльності”; “Фінансовий результат від інвестиційної діяльності”;

2) змінити назви статей “Інші доходи” та “Інші витрати” – відповідно “Доходи інвестиційної діяльності”, “Витрати інвестиційної діяльності”.

З метою усунення зазначених недоліків, підвищення її інформативності та корисності пропонується вдосконалена форма Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), яка є більш зрозумілою як для практичних працівників, так і для інвесторів та кредиторів. В табл. 2.7 наведено порівняння статей діючої форми Звіту про фінансові результати (ф. № 2) та запропонованих змін щодо її удосконалення.

У наведеному розділі Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) змінені статті мають такий зміст та обґрунтування:

У пункті «Фінансові результати від фінансової діяльності» відображаються дані про результати (прибуток або збиток) цієї діяльності. Це визначається таким чином: Дохід від капіталу + Інші фінансові доходи-Збитки від капітально-фінансових витрат (п. 2200 + п. 2220-п. 2250-п. 2255). Перевищення доходів на витрати відноситься до вигоди від фінансової діяльності. Це показано в рядку 2060 і витрати на перевищення збитків (стор. 2065) для доходу. У статті «Фінансові результати інвестиційної діяльності» наводиться інформація про результати (прибуток або збиток) інвестиційної діяльності, визначені як різниця між статтями «Доходи від інвестиційної діяльності» та «Витрати від інвестиційної діяльності» (р. 2070 – р. 2075). Якщо результатом такої діяльності є прибуток, то сума його заноситься до рядка 2080, а якщо збиток – рядок 2085.

Таблиця 2.7

Запропоновані зміни щодо удосконалення І розділу Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (ф. № 2)

(порівняння діючих показників І розділу та запропонованих змін)

Діюча форма		**Запропоновані зміни**	
Код рядка	**Стаття**	**Код рядка**	**Стаття**
2000	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
2050	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)
	Валовий:		Валовий:
2090	прибуток	2090	прибуток
2095	збиток	2095	збиток
2120	Інші операційні доходи	2120	Інші операційні доходи
			Операційні витрати:
2130	Адміністративні витрати	2130	адміністративні витрати
2150	Витрати на збут	2150	витрати на збут
2180	Інші операційні витрати	2180	інші операційні витрати
	Фінансовий результат від операційної діяльності:		Фінансовий результат від операційної діяльності:
2190	прибуток	2190	прибуток
2195	збиток	2195	збиток
2200	Дохід від участі в капіталі	2200	Дохід від участі в капіталі
2220	Інші фінансові доходи	2220	Інші фінансові доходи
2240	Інші доходи		
2250	Фінансові витрати	2250	Фінансові витрати
2255	Втрати від участі в капіталі	2255	Втрати від участі в капіталі
2270	Інші витрати		
			Фінансові результати від фінансової діяльності:
		2060	прибуток
		2065	збиток
		2070	Доходи інвестиційної діяльності
		2075	Витрати інвестиційної діяльності
			Фінансові результати від інвестиційної діяльності:
		2080	прибуток
		2085	збиток
	Фінансовий результат до оподаткування:		Фінансовий результат до оподаткування:
2290	прибуток	2290	прибуток
2295	збиток	2295	збиток
2300	Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	Витрати (дохід) з податку на прибуток
2305	Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування
	Чистий фінансовий результат:		Чистий фінансовий результат:
2350	прибуток	2350	прибуток
2355	збиток	2355	збиток

Показник статті “ Фінансовий результат до оподаткування: ” визначається так: “Фінансовий результат від операційної діяльності”: прибуток (р. 2190) (або збиток (р. 2195)) + (–) “Фінансовий результат від фінансової діяльності”: прибуток (р. 2060) (або збиток (р. 2065)) + (–) “Фінансовий результат від інвестиційної діяльності”: прибуток (р. 2080) (або збиток (р. 2085)).

Отже, запропонований формат частини 1 Звіту про фінансові результати дозволяє більш системно та раціонально відтворювати етап формування фінансових результатів підприємства протягом звітного періоду з більш повним врахуванням міжнародних вимог до фінансової звітності.

Висновки до розділу 2

У другому розділі «Організація бухгалтерського обліку фінансових результатів підприємства» можна зробити наступні висновки:

1. На підприємстві ТОВ «АЛЬФА-АГРО» облік фінансових результатів здійснюється відповідно до принципів організації, обліку та складання фінансової звітності, що регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Для обліку фінансових результатів ТОВ «АЛЬФА-АГРО» використовується журнально-ордерна форма обліку. Метою бухгалтерської та фінансової звітності компанії є надання внутрішнім та зовнішнім користувачам повної, чесної та упередженої інформації про діяльність компанії, фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки.

2. Формування аналітичних даних здійснюється шляхом групування однакового економічного змісту з першоджерела в результуючу інформацію, що передається у відповідний журнал. Для складання фінансової звітності використовується інформація про господарську діяльність підприємства за звітний період (місяць, квартал, рік) з бухгалтерської книги.

3. Дослідження показали, що центральне місце в будь-якій обліковій системі займає облік фінансових результатів, що нерозривно пов'язаний з обліком

витрат і доходів. Методологія визначення кінцевого фінансового результату визначається діючим планом рахунків. На методологію обліку витрат, доходів і фінансових результатів впливають прийняті методи і принципи облікової політики. На даний час існує багато варіантів формування фінансових результатів залежно від вибору певних методик. Обираючи і комбінуючи складові між собою, на виході можна отримувати абсолютно різні величини фінансових результатів цієї діяльності.

4. Для обліку виручки схема рахунків передбачає інший клас рахунків. Доходи та результати Діяльність класу 7 призначена для узагальнення інформації про продажі, інвестиції, фінансову діяльність та прибуток від надзвичайних ситуацій. Протягом звітного року за кредитом цей клас рахунків матиме суму непрямого податку, комісію, включену до ціни продажу (необхідний платіж), щомісячне відображення відповідної суми непрямого дебетового податку та загальну суму колективного доходу. з платою за відображення (потрібна оплата), 79 Річний або щомісячний перерахування суми чистого доходу на рахунок «фінансових результатів». Журнал №6, який зараховується на всі рахунки доходів, для цілей обліку доходів.

5. Щоб узагальнити інформацію про витрати підприємства, пов’язані з операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю, та надзвичайні витрати в загальному обліку, зверніться до рахунка «Операційні витрати» класу 9. Дебети цього класу рахунків вказують на суму витрат. Кредитно-амортизуйте витрати минулого року або щомісяця звітували до 79 «фінансових результатів».

6. Господарські операції, оформлені відповідними первинними документами, для одержання узагальненої інформації про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підлягають групуванню і відображення в певному порядку в облікових регістрах. Для підвищення аналітичності обліку та скорочення витрат часу на заповнення 3-го розділу Журналу 5/5А, який відображає облікову інформацію про витрати, пропонується використовувати в практиці підприємств розроблені проміжні відомості, а саме: Аналітичну відомість обліку витрат від операційної діяльності; Допоміжну відомості

розподілу витрат між видами діяльності (виробничою і торговою) для формування собівартості готової продукції. Практичне використання запропонованих накопичувальних регістрів дасть можливість швидко та оперативно переносити облікову інформацію про витрати підприємства до узагальнюючого регістру та групувати їх за елементами.

7. На підставі проведених практичних досліджень та з урахуванням рекомендацій щодо удосконалення процедур визнання доходів підприємства, а також чіткого розмежування фінансових результатів за видами діяльності (згідно нормативних документів обліку) запропоновано нову форму 1-го розділу Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід). Вона є більш структуризованою до умов діяльності підприємств, надає більш корисну та доречну інформацію користувачам фінансової звітності.

РОЗДІЛ 3
АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Аналіз ділової активності та рентабельності діяльності підприємства

Стабільність фінансового положення підприємства в умовах ринкової економіки обумовлюється головним чином саме його діловою активністю. Ділова активність є комплексною і динамічною характеристикою підприємницької діяльності та ефективності використання ресурсів. Рівні ділової активності конкретної організації відображають етапи її життєдіяльності (зародження, розвиток, підйом, спад, криза, депресія) і показують ступінь адаптації до швидкозмінних ринкових умов, якість управління.

Ділова активність організації в фінансовому аспекті проявляється в оборотності її засобів і їх джерел. По-перше, фінансовий аналіз підприємницької діяльності - це вивчення динаміки продажів. Оборотно-системні показники фінансової діяльності підприємства, що показують, наскільки швидко сформований капітал циркулює в процесі господарської діяльності.

У таблиці 3.1. наведено відомості про основні фінансово-економічні показники підприємства (додатки А, Б).

З даної таблиці видно, що дохід від реалізації товарів, робіт та послуг у 2020 році збільшився порівняно з 2018 роком на 10,31% або 3564 тис. грн і становив 38123 тис. грн.

Собівартість продукції підприємства при цьому зменшилась на 55,4% (або 15452 тис. грн) та склала 12418 тис. грн. Валовий прибуток підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за аналізований період збільшився на 19016 тис. грн та склав у 2020 році 25705 тис. грн.

Це пояснюється збільшенням фактичного обсягу реалізації товару підприємством. Підприємство протягом аналізованого періоду збільшило прибуток на 3552 тис. грн (62,4%), якщо чистий прибуток підприємства у 2018

році становив 5689 тис. грн то у 2020 році – 9241 тис грн, це пояснюється збільшенням обсягів реалізації продукції та зменшення собівартості.

Таблиця 3.1

Основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018−2020 рр., тис. грн

Показник	Рік			Відхилення 2020/2018 рр.	
	2018	2019	2020	тис. грн	%
1	2	3	4	5	6
Дохід від реалізації товарів	34559	41746	38123	3564	10,3
Собівартість реалізованої продукції	27870	34788	12418	-15452	-55,4
Валовий прибуток	6689	6958	25705	19016	284,3
Прибуток до оподаткування	5894	9044	10386	4492	76,2
Чистий прибуток (збиток)	5689	8384	9241	3552	62,4
Середньорічна вартість основних засобів	3607	3675	3908	301	8,3
Середньорічна вартість власного капіталу	10499	10776	14564	4065	38,7
Статутний капітал	614	614	614	0	0
Власний капітал	10499	11052	18073	7574	72,1
Валюта балансу	11291	11789	19295	8003	70,9

Динаміка основних фінансово-економічних показників діяльності наведено на рис. 3.1.

За період, що аналізується, середньорічна вартість основних засобів зросла на 8,3% або на 301 тис. грн та склала у 2020 році 3908 тис. грн. Також зросла середньорічна вартість власного капіталу – на 38,7% або на 4065 тис. грн і склала у 2020 році 14564 тис. грн. Це відбулось за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку, який у 2019 році становив 10438 тис. грн а у 2020 році 17459 тис. грн, що свідчить про ефективну діяльність підприємства та використання прибутку для збільшення обсягів діяльності.

Вартість власного капіталу підприємства у 2020 році у порівнянні з 2018 роком зросла на 72,1% або на 7574 тис. грн та склала 18073 тис. грн, що також можна пояснити збільшенням нерозподіленого прибутку протягом аналізованого періоду.

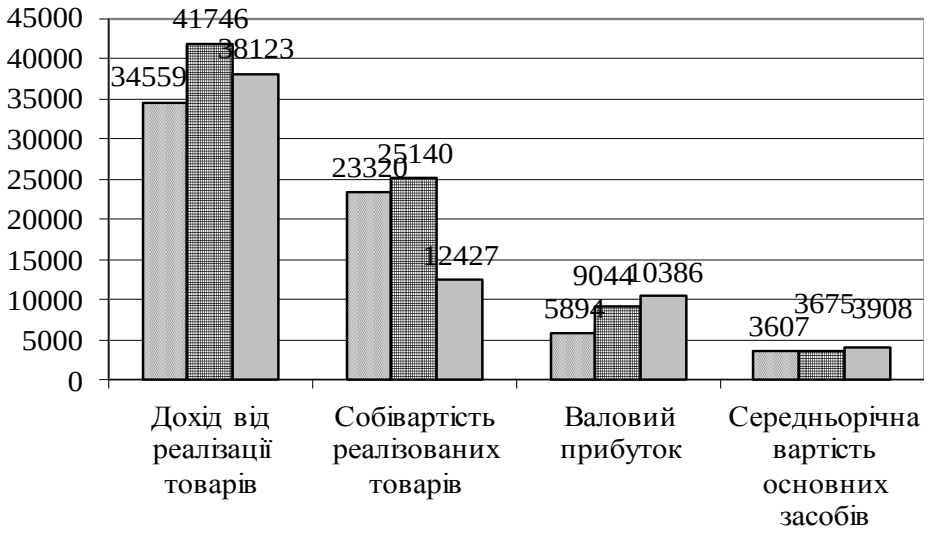

Рис. 3.1. Динаміка основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018 – 2020рр., тис. грн

В загалі, значення валюти балансу за аналізований період збільшилось на 70,9% або на 8003 тис. грн та у 2020 році склало 19295 тис. грн. Це збільшення відбулося за рахунок збільшення власного капіталу.

Не зважаючи на збільшення масштабів діяльності підприємство розробляє стратегію подальшого розвитку, робить ставку на розширення об’єму реалізації, а також на підвищення якості продукції для завоювання конкурентних позицій на ринку.

Оцінка показників ділової активності підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» наведена в табл. 3.2.

Аналіз значення коефіцієнтів, наведених в таблиці, дозволяє стверджувати, що всі показники ділової активності підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» відповідають стандартним обмеженням.

Коефіцієнт оборотності активів за період 2018−2020 років знизився на 0,61, коефіцієнт оборотності основних засобів зменшився на 0,21, а коефіцієнт оборотності власного капіталу зменшився на 0,67. В цілому коефіцієнти оборотності протягом аналізованого періоду не зазнали суттєвих змін.

Таблиця 3.2

Оцінка ділової активності ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за період 2018−2020 рр. (на кінець року)

Показник	Рік			Відхилення	
	2018	2019	2020	2020/ 2018	2020/ 2019
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт оборотності активів	3,06	3,62	2,45	-0,61	-1,17
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	43,63	56,90	12,71	-30,92	-44,19
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,22	3,77	4,82	1,60	1,05
Коефіцієнт оборотності основних засобів	9,58	11,36	9,37	-0,21	-1,99
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	3,29	3,87	2,62	-0,67	-1,25
Період погашення дебіторської заборгованості	111,8	95,5	74,8	-37,0	-20,7
Період погашення кредиторської заборгованості	8,3	6,3	9,2	1,0	2,9
Період погашення матеріальних запасів, днів	43,6	56,9	39,0	-4,6	-17,9
Тривалість операційного циклу, днів	155,4	152,4	85,6	-69,9	-66,8
Тривалість фінансового циклу, днів	147,2	146,1	76,3	-70,8	-69,7

В свою чергу, коефіцієнти оборотності кредиторської та дебіторської заборгованостей за аналізований період демонструють різну динаміку. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості зменшився на 30,92 а коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості збільшився на 1,6.

Зменшення тривалості періоду погашення дебіторської заборгованості призвело до зменшення тривалості операційного циклу, протягом аналізованого періоду він зменшився на 69,9 днів. Зазначимо, що нестача вільних коштів через замороження їх у дебіторській заборгованості гальмує процес діяльності та може призвести до зниження ділової активності підприємства ТОВ „ АЛЬФА-АГРО ”.

Отже, аналіз показників ліквідності показує, що підприємство здатне погасити свою поточну заборгованість за рахунок грошових коштів та дебіторської заборгованості. Це свідчить про достатній обсяг ліквідних активів (грошових коштів та їх еквівалентів). Тому підприємство має високу платоспроможність.

Показники фінансової стійкості засвідчили задовільний фінансовий стан, в своїй діяльності підприємство використовує власні кошти, не залучаючи довгострокові позики.

Аналіз ділової активності дав змогу встановити, що всі показники ділової активності підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» відповідають стандартним обмеженням, що є позитивною тенденцією та свідчить про ефективне використання на підприємстві усіх наявних ресурсів, основних засобів та власного капіталу.

Рентабельність є однією із головних вартісних характеристик ефективності діяльності підприємства, яка відображає рівень віддачі активів і ступінь використання капіталу у процесі діяльності.

Економічною сутністю рентабельності підприємства є те, що цей показник відображає частку прибутку, що отримується на одну одиницю витрачених ресурсів, і визначається відношенням прибутку до витрачених ресурсів.

Результати оцінки показників рентабельності підприємства представлені в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Оцінка рентабельності підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за період 2018−2020 рр.

Показник	Рік			Відхилення	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт рентабельності активів	0,50	0,73	0,59	0,09	-0,14
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,54	0,78	0,63	0,09	-0,15
Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,16	0,20	0,24	0,08	0,04
Коефіцієнт рентабельності продукції	0,24	0,20	2,07	1,83	1,87
Коефіцієнт рентабельності продажів	0,17	0,22	0,24	0,07	0,02

З розрахунків, наведених у таблиці ми бачимо, що діяльність підприємства є прибутковою, про що свідчать показники рентабельності.

Збільшення обсягу чистого прибутку протягом аналізованого періоду відбулося на рівні 3552 тис. грн (62,4%), якщо чистий прибуток у 2018 році

становив 5689 тис. грн то у 2020 році – 9241 тис грн, це пояснюється збільшенням обсягів реалізації продукції та зменшення собівартості.

Як бачимо з таблиці всі показники рентабельності протягом аналізованого періоду мали тенденцію до збільшення.

На кінець 2020 року продовжує зростати рентабельність власного капіталу – на 0,09%, враховуючи тенденцію до збільшення власного капіталу у питомій вазі капіталу при загальній тенденції збільшення капіталу підприємства, цю тенденцію слід сприймати однозначно позитивно.

Рентабельність продажів збільшилась протягом аналізованого періоду на 0,07%, що вказує на збільшення прибутку з кожної гривні продажу. Збільшення рентабельності активів на 0,09% свідчить про підвищення ефективності використання сукупних активів підприємства, що підтверджує раніше зроблені висновки та має оцінюватися позитивно. Збільшення рентабельності продукції на 1,83% перш за все пов’язано зі зменшенням темпів зростання собівартості та заслуговує на позитивну оцінку.

Позитивно слід оцінити той факт, що протягом 2018–2020 рр. всі коефіцієнти рентабельності є додатними, отже діяльність підприємства знаходиться в зоні прибутковості.

Отже, проаналізувавши фінансовий стан підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» можна зробити такі висновки. Щодо основних показників фінансово-господарської діяльності, то за період 2018–2020 років на підприємстві збільшився обсяг доходу від реалізації товарів на 10,31% та валовий прибуток на 284,3%. Це пояснюється збільшенням фактичного обсягу реалізації товарів підприємством та зменшенням собівартості продукції. Протягом аналізованого періоду діяльність підприємства була прибутковою.

Збільшення чистого прибутку підприємства за аналізований період становило 3552 тис. грн.

Позитивно слід оцінити той факт, що протягом 2018–2020 рр. всі коефіцієнти рентабельності є додатними, отже діяльність підприємства знаходиться в зоні прибутковості.

Отже, підприємство ТОВ „АЛЬФА-АГРО” має стійкі тенденції до поліпшення свого фінансово-господарського стану через покращення основних показників діяльності. З метою більш ґрунтовної оцінки стану фінансово-господарської діяльності доцільно здійснити аналіз основних фінансових показників.

3.2. Аналіз фінансової стійкості підприємства

Чистий оборотний капітал – це показник здатності компанії погасити поточний борг і розвивати свій бізнес у майбутньому. Значення індикатора > 0 і має бути збільшено. Цей показник буде позитивним протягом усього періоду аналізу. Цей показник є найважливішим у 2020 році і сягне 14 мільйонів мільйонів гривень. Це свідчить про стабільне фінансово-економічне становище підприємства.

Фінансова стійкість – це фінансове становище, досягнення фінансової незалежності підприємства від залучених коштів, забезпечення платоспроможності та довгострокової перспективи розвитку підприємства. Це загальна риса фінансово-економічного становища підприємства під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів.

Оцінка фінансової стійкості підприємства об’єктивно аналізує розміри і структуру активів і зобов’язань підприємства, а на основі цього – рівень фінансової стійкості та незалежності підприємства, фінансово-економічний стан підприємства. діяльності.

Можна виділити такі види фінансової стабільності для вашої компанії:

- Абсолютна фінансова стабільність (дуже рідко) – якщо самофінансування забезпечує запаси та витрати.

- Нормальне стабільне фінансове становище – коли запаси та витрати забезпечуються сумою оборотних коштів та джерелами довгострокової заборгованості.

- Нестабільна фінансова ситуація – коли запаси та витрати забезпечуються за рахунок власних оборотних коштів, джерел довгострокової заборгованості, короткострокової заборгованості та боргу, тобто за рахунок усіх джерел запасів та основних витрат.

- Фінансова криза – якщо запаси та витрати не забезпечуються джерелами, а компанія знаходиться на межі банкрутства.

Основною частиною фінансової діяльності є правильне використання організаційних та оборотних коштів. Тому воно є пріоритетним у процесі аналізу фінансового стану щодо раціонального використання оборотних коштів.

Для оцінки фінансової стійкості підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» спочатку проведемо аналіз відносних та абсолютних показників фінансової стійкості, що дасть змогу визначити основні тенденції та тип фінансової стійкості на підприємстві. Аналіз абсолютних показників підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» наведено в табл. 3.4

Як бачимо з таблиці, протягом 2018–2020 років підприємство має абсолютно стійкий фінансовий стан, що в цілому свідчить про задовільну платоспроможності, та потребу в залученні додаткових джерел позикових коштів.

Абсолютна фінансова стійкість свідчить, що для покриття запасів підприємство достатньо власних коштів, навіть не залучаючи та не використовуючи короткострокові позики.

Аналіз показників, наведених в таблиці, дозволяє зробити висновок, що у 2018–2020 роках на підприємстві запаси формуються з використанням власного капіталу.

Отже за рахунок власних джерел підприємства повністю забезпечуються запаси, в динаміці ми бачимо, що розмір цього надлишку з кожним роком аналізованого періоду на підприємстві збільшується з 7113 тис. грн у 2018 році до 15193 тис. грн у 2020 році, що свідчить про стабільну фінансову стійкість та ефективність фінансово-господарської діяльності аналізованого підприємства.

Таблиця 3.4

Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості підприємства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за період 2018 – 2020 рр., тис. грн

№ з/п	Показники	Рік		
		2018	2019	2020
1	Джерела власних коштів	10499	11052	18073
2	Необоротні активи	3607	3742	4071
3	Наявність власних оборотних коштів	6892	7310	14002
4	Довгострокові позикові кошти	-	-	-
5	Наявність власних та довгострокових позикових джерел	6892	7310	14002
6	Короткострокові позикові кошти	792	734	1222
7	Загальна величина основних джерел формування запасів	7684	8043	15224
8	Загальна величина запасів	571	715	31
9	Надлишок (+) або нестача (–) власних оборотних коштів	6321	6594	13972
10	Надлишок (+) або нестача (–) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів	6321	6594	13972
11	Надлишок (+) або нестача (–) загальної величини основних джерел формування запасів	7113	7328	15193
12	Тривимірний показник типу фінансової стійкості	(1,1,1)	(1,1,1)	(1,1,1)

Відзначимо, що окрім абсолютних показників, фінансову стійкість підприємства також характеризують показники відносні. Усі відносні показники, що характеризують фінансову стійкість підприємства можна умовно об’єднати в декілька груп.

Результати розрахунку відносних показників представлено в табл. 3.5.

З розрахунків, наведених у таблиці, можна зробити висновок, що коефіцієнт автономії у 2018 році склав 0,93, у 2019 та у 2020 рр. – 0,94.

Тобто у 2020 році 94% коштів, вкладених у діяльність підприємства, склали власні фінансові ресурси, що є позитивним.

Коефіцієнт фінансової незалежності (коефіцієнт автономії) – незалежність від боргу, що є однією з найважливіших характеристик фінансової стійкості компанії. Мінімальне значення (еталонне) коефіцієнта автономності становить 0,5 і більше.

Таблиця 3.5

Аналіз фінансової стійкості ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за період 2018–2020 рр.

Показник	Рік			Відхилення	
	2018	2019	2020	2020/ 2018	2020/ 2019
Коефіцієнт автономії	0,93	0,94	0,94	0,01	0,00
Коефіцієнт фінансової залежності	1,07	1,06	1,07	-	0,01
Коефіцієнт фінансування	36,77	15,06	14,79	-21,98	-0,27
Коефіцієнт забезпечення запасів власним капіталом	12,07	10,22	456,10	444,0	445,88
Коефіцієнт маневреності оборотних активів	0,60	0,51	0,20	-0,40	-0,31
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,66	0,66	0,77	0,11	0,11

Коефіцієнт фінансової залежності відповідно протягом аналізованого періоду знаходився в діапазоні 1,06-1,07.

Значення коефіцієнта фінансування за період 2018–2020 років значно перевищували нормативи, хоча і зменшувався з кожним роком, і у 2020 році склав 14,79. Це свідчить про достатність власних фінансових ресурсів підприємства для покриття своїх зобов’язань. Рекомендоване значення даного коефіцієнта повинне бути більше 1. Як ми бачимо на підприємстві даний коефіцієнт за аналізований період знаходиться в межах 15,06–36,77.

Забезпечення запасів власними оборотними коштами знаходиться на доволі високому рівні, даний коефіцієнт протягом аналізованого періоду знаходиться в діапазоні 10,22-456,1 тобто підприємство здатне повністю фінансувати виробничі запаси за рахунок власних джерел і не потребує залучення на такі цілі зовнішні джерела.

Коефіцієнт мобільності оборотних активів – це відношення оборотних активів до наявності власних джерел фінансування. Це показує, скільки госпрозрахунку вкладено в мобільні активи загалом. Для компаній цей показник коливається від 0,20 до 0,60. Немає чіткої рекомендації щодо значення цього коефіцієнта, але вважається, що значення має бути не менше 0,2. Це дає вам достатньо гнучкості, щоб використовувати свої запаси.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу Цей коефіцієнт відноситься до відношення оборотного капіталу компанії до власного капіталу. Отже, значення показника вказує на частку власного капіталу, яка може бути використана для

фінансування оборотних активів, і частину, яку можна використати для фінансування необоротних активів.

Значення за замовчуванням становить 0,1 або більше. Позитивне значення свідчить про достатність фінансових ресурсів для фінансування деяких основних і оборотних засобів. Цей показник становив 0,66-77 протягом аналізованого компанією періоду.

Отже, за результатами аналізу фінансової стійкості за абсолютними та відносними показниками, слід зазначити, що підприємство ТОВ «АЛЬФА-АГРО» є фінансово стійким, та для здійснення своєї діяльності використовує власний капітал, що дозволяє йому за наявної рентабельності діяльності залучати позикові кошти.

Ліквідність у загальному розумінні означає здатність вартості бути грошима. Це характеризується залишками готівки, готівкою на банківських рахунках та наявністю ліквідних активів у вигляді ліквідних активів, які легко продати. Рівень ліквідності залежить від того, скільки часу може зайняти ця конвертація. Чим менший час, тим ліквідніший цей вид активу. Ліквідність – один із аспектів платоспроможності, який пов’язаний з перетворенням наявних коштів у форму, яка дозволяє виконувати зобов’язання].

Отже, ліквідність можна розглядати наступним чином.

- Як час, необхідний для продажу активу.

- Як сума, отримана від продажу активу.

Аналіз ліквідності фірми здійснюється за вартістю фінансових коефіцієнтів, які характеризують ліквідність фірми. Це використовується для оцінки здатності компанії виконувати короткострокові зобов’язання.

Загальний коефіцієнт наявних коштів (покриття) – Визнає здатність компанії забезпечувати короткострокові зобов’язання за рахунок оборотного капіталу, який є найпростішою частиною активів, які можна продати. Цей коефіцієнт забезпечує найбільш поширену оцінку ліквідності активів.

Поточний коефіцієнт (поточний коефіцієнт) – Відноситься до частини поточних зобов'язань компанії, що підлягають погашенню, з її найбільш

ліквідного та ліквідного оборотного капіталу та еквівалентів грошових коштів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. Цей показник свідчить про здатність підприємства погасити поточну заборгованість за умови своєчасного погашення боргу.

Абсолютний поточний коефіцієнт – Ви можете визначити відсоток короткострокових зобов'язань, які компанія може погасити в майбутньому, не чекаючи виплати боргів або продажу інших активів.

У таблиці 3.6. нижче показано оцінку ліквідності компанії.

Таблиця 3.6

Оцінка показників ліквідності ТОВ «АЛЬФА-АГРО»

Показник	Рік			Відхилення	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Коефіцієнт покриття	9,70	10,97	12,46	2,76	1,49
Коефіцієнт швидкої ліквідності	9,69	9,99	12,43	2,74	2,44
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	4,28	5,11	2,29	-1,99	-2,82
Чистий оборотний капітал, тис. грн	6892	7313	14002	7110	6690

З таблиці видно, що максимальний коефіцієнт пожвавлення становить 12,43 у 2020 році, що дозволяє компанії протягом аналізованого періоду погасити свій поточний борг за рахунок готівки та дебіторської заборгованості. Тобто підприємство може оплатити всі свої поточні зобов'язання. , Це свідчить про відмінну платоспроможність компанії.

З розрахунків, наведених у таблиці, видно, що коефіцієнт покриття, значення якого повинно бути > 1, по всім рокам має позитивний результат. Отже, підприємство за рахунок оборотних активів має змогу погасити свої поточні зобов'язання. Коефіцієнт абсолютної ліквідності відображає частку боргів підприємства, яка може бути сплачена негайно. Нормативне значення цього показника знаходитися в межах 0,2–0,25. За даними таблиці, підприємство в змозі сплатити борги, оскільки розраховані значення коефіцієнта значно вищі від нормативних, що свідчить про достатню кількість абсолютно ліквідних активів (грошових коштів і їх еквівалентів та поточних фінансових інвестицій) для погашення поточних зобов'язань.

Динаміка коефіцієнтів ліквідності наведена на рис. 3.2.

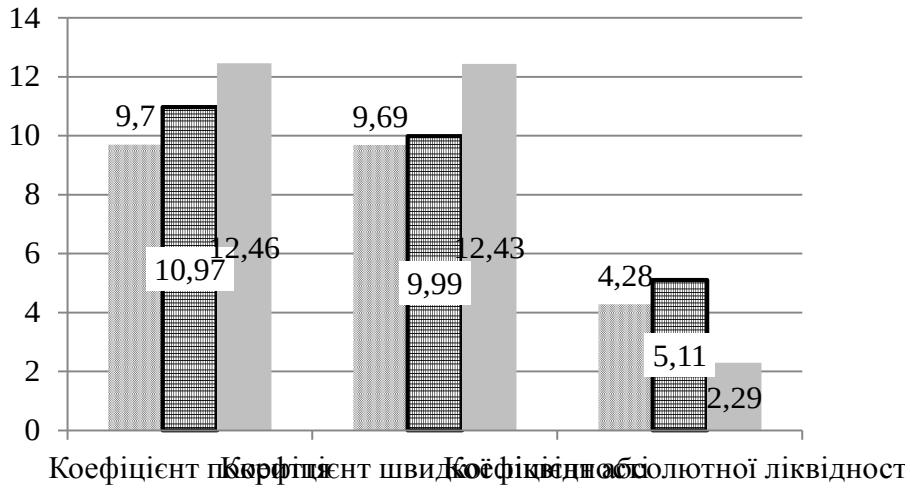

Рис. 3.2. Динаміка показників ліквідності ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018 – 2020 рр., тис. грн

3.3. Діагностика фінансового стану та ймовірності банкрутства підприємства

Достовірно та своєчасно виявляючи негативні чинники, що впливають на фінансово-господарську діяльність підприємства, можна сформулювати відповідну фінансову політику та вжити заходів для підвищення ефективності використання фінансових ресурсів. При цьому виникає нагальна потреба діагностувати можливість банкрутство. Це також підвищує платоспроможність, зберігає конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі, а головне, запобігає ризику банкрутства.

Діагностика банкрутства – це своєчасне виявлення банкрутства, збитків, фінансової опори на зовнішні джерела фінансування, низької ділової активності.

Причини банкрутства різні. Їх можна розділити на дві групи:

- Зовнішній. Це майже дуже важко розглянути (в деяких випадках неможливо).

- Внутріщній. Це безпосередньо залежить від форми, методу та організації

роботи на підприємстві.

Існує багато підходів до оцінки фінансового стану наукової літератури. Велика різноманітність методів оцінки фінансового стану породжує необхідність додаткового групування та систематизації (рис. 3.3).

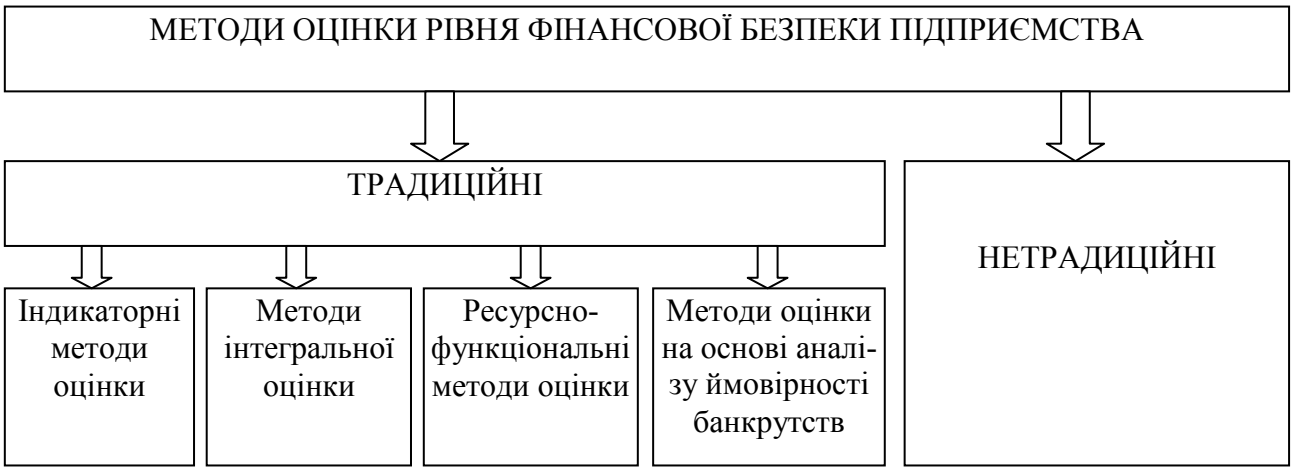

Рис. 3.3. Систематизація методів оцінки фінансового стану підприємств

Індикаторний підхід є одним з найпоширеніших і передбачає розрахунок показників і коефіцієнтів, що характеризують діяльність компанії, і порівняння їх з нормативними значеннями. Це найпростіший спосіб проаналізувати рівень фінансового стану, вимагає мінімум часу і спеціальних навичок, а також дозволяє швидко відстежити негативні тенденції в компанії. Однак питання довідкових значень для коефіцієнтів є дуже складним і не завжди враховує зміни зовнішнього середовища компанії та деталі її діяльності.

Ресурси Функціональний підхід полягає в аналізі використання власного ресурсу, запозиченні та прийнятті індивідуальних рішень для кожного функціонального компонента [36]. На нашу думку, ці методи є дуже вузькими, оскільки фактично фіксують рівень фінансового становища шляхом використання фінансових ресурсів без урахування інших аспектів діяльності компанії.

Метод аналізу ймовірності банкрутства заснований на використанні моделі прогнозування банкрутства. Найпоширенішими є Альтмана, Р.Ліса, Р. Таффлера, Г. Спрінгейта Хоча вони не враховують особливостей вітчизняної економіки, які сильно відрізняються від західної [24, 41, 43, 47].

Всі методи діагностики банкрутства поділяються на кількісні та якісні. У цих дослідженнях найпоширенішим кількісним методом прогнозування банкрутства є закордонна та вітчизняна факторна модель, де фактори є індивідуальними показниками фінансової діяльності компанії [41, 47].

Здійснимо апробацію провідних зарубіжних методик діагностики ймовірності банкрутства ТОВ „ АЛЬФА-АГРО ”.

1. Двофакторна модель Е. Альтмана (1968 рік).

$$Z = -0{,}3877 - 1{,}0736\,K_{пл} + 0{,}0579\,K_{авт}, \qquad (3.1)$$

де $K_{пл}$ – коефіцієнт поточної ліквідності;

$K_{авт}$ – відношення залученого капіталу до пасивів.

Якщо значення $Z < 0$ тоді ймовірність банкрутства менше 50 %; $Z = 0$ – складає 50 %; $Z > 0$ – більш, ніж 50 %.

2. П’ятифакторна модель Е. Альтмана (1968 рік).

$$Z = 1{,}2X_1 + 1{,}4X_2 + 3{,}3X_3 + 0{,}6X_4 + 1{,}0X_5, \qquad (3.2)$$

де X_1 – відношення оборотного капіталу до валюти балансу;

X_2 – відношення нерозподіленого прибутку до валюти балансу;

X_3 – відношення валового прибутку до валюти балансу;

X_4 – відношення вартості власного капіталу до вартості всіх зобов’язань;

X_5 – відношення доходу від реалізації до валюти балансу.

Якщо значення $Z < 1{,}8$ – тоді ймовірність банкрутства дуже висока (понад 80%); $1{,}81 < Z < 2{,}7$ – висока (від 40% до 50%); $2{,}71 < Z < 2{,}99$ – можлива (від 15% до 20%); $Z > 3$ – дуже низька.

3.Модель Р.Ліса (1972 рік).

$$Z = 0{,}063X_1 + 0{,}092X_2 + 0{,}057X_3 + 0{,}001X_4, \qquad (3.3)$$

де X_1 – відношення оборотного капіталу до всіх активів;

X_2 – відношення прибутку від реалізації до всіх активів;

X_3 – відношення нерозподіленого прибутку до всіх активів;

X_4 – відношення власного капіталу до позичкового капіталу.

Якщо значення Z < 0,037 – висока ймовірність банкрутства; Z = 0,037 – граничне значення; Z > 0,037 – низька ймовірність банкрутства.

3. Модель Р. Таффлера (1977 рік).

$$Z = 0{,}53X_1 + 0{,}13X_2 + 0{,}18X_3 + 0{,}16X_4, \qquad (3.4)$$

де X_1 – відношення прибутку від реалізації продукції до короткострокових зобов'язань;

X_2 – відношення оборотних активів до зобов'язань;

X_3 – відношення короткострокових зобов'язань до всіх активів;

X_4 – відношення власного капіталу до позичкового капіталу.

Якщо значення Z < 0,2 – ймовірність банкрутства досить висока; 0,2 < Z < 0,3 – можливе банкрутство; Z > 0,3 – ймовірність банкрутства низька.

5. Модель Г. Спрінгейта (1978 рік).

$$Z = 1{,}03X_1 + 3{,}07X_2 + 0{,}66X_3 + 0{,}4X_4, \qquad (3.5)$$

де X_1 – частка оборотного капіталу в структурі активів;

X_2 – відношення чистого прибутку до виплати податків і відсотків до сукупних активів;

X_3 – відношення чистого прибутку до виплати відсотків до поточних зобов'язань;

X_4 – відношення доходу від реалізації продукції до всіх активів.

Якщо значення Z < 0,862 – підприємство є потенційним банкрутом; Z = 0,862 – граничне значення ймовірності банкрутства; Z > 0,862 – відсутність ймовірності банкрутства.

Здійснимо розрахунки за наведеними моделями.

Розрахунок за двофакторною модель Е. Альтмана:

Z_{2018} = -0,3877-1,0736 х 9,7+0,0579 х 0,08 = -10,79

Z_{2019} = -0,3877 -1,0736 х 10,97 +0,0579х0,07 =-12,15

Z_{2020} = -0,3877 -1,0736х12,46 + 0,0579х0,07 = -13,75

П’ятифакторна модель Е. Альтмана

Z_{2018} = 1,2 X 0,682 +1,4 X 0,875 + 3,3 x 0,522 + 0,6 x 13,25 +1,0 x 3,060 = 14,78

Z_{2019} = 1,2 x 0,682 +1,4 x 0,885 + 3,3 x 0,767 + 0,6 x 15,06 +1,0 x 3,541=17,7

Z_{2020} = 1,2 x 0,73 +1,4 x 0,904 + 3,3 x 0,538 + 0,6 x 14,79 +1,0 x 1,975 = 14,77

Модель Р.Ліса:

Z_{2018} = 0,063 x 0,682 + 0,092 x 0,503 + 0,057 x 0,875 + 0,001 x 13,25 = 0,15

Z_{2019} = 0,063 x 0,682 + 0,092 x 0,711 + 0,057 x 0,885 + 0,001 x 15,06 = 0,17

Z_{2020} = 0,063 x 0,730 + 0,478 x 0,503 + 0,057 x 0,904 + 0,001 x 14,79 = 0,16

Модель Р. Таффлера:

Z_{2018} = 0,53 x 7,18 + 0,13 x 9,70 + 0,18 x 0,07 + 0,16 x 13,75 = 7,28

Z_{2019} = 0,53 x 11,42 + 0,13 x 10,96 + 0,18 x 0,06 + 0,16 x 15,03 = 9,94

Z_{2020} = 0,53 x 7,73 + 0,13 x 12,45 + 0,18 x 0,06 + 0,16 x 14,79 = 8,09

Модель Г. Спрінгейта:

Z_{2018} = 1,03 x68,05 + 3,07x35,63 + 0,66 x35,63 + 0,4x3,060 = 204,2

Z_{2019} = 1,03 x 68,26 + 3,07 X 42,13 + 0,66 x 42,13 + 0,4 x3,542 = 228,8

Z_{2020} = 1,03 x 78,90 + 3,07 x 45,56 + 0,66 x 45,56 + 0,4 x 1,975 = 251,9

Результати оцінки ймовірності банкрутства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» з використанням зарубіжних моделей діагностики загрози банкрутства підприємства за статистичними даними наведено в табл. 3.7.

Проаналізувавши найпоширеніші зарубіжні методи діагностики можливості банкрутства, до основних переваг можна віднести простоту розрахунку та ймовірність використання під час зовнішнього діагностичного аналізу. Тому п’ятифакторна модель Е. Альтмана описує різні аспекти економічної діяльності фірми. Це дає можливість динамічно прогнозувати зміни фінансової стабільності та інтерпретувати інтегральні показники. Для моделі Springgate похибка передбачення не перевищує 10%. Тобто достатньо надійний, щоб передбачити можливість банкрутства.

Таблиця 3.7

Розрахунок ймовірності банкрутства ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за 2018-2020 роки

Рік	Зарубіжні моделі визначення ймовірності банкрутства				
	Сполучені Штати Америки		Велика Британія		США та Канада
	Двофакторна модель Е. Альтмана	П'ятифакторна модель Е. Альтмана	Модель Р. Ліса	Модель Р. Таффлера	Модель Г. Спрін-гейта
2018	Z=-10,79; $Z < 0$ ймовірність банкрутства менше 50 %	Z=14,78; $Z > 3$ – ймовірність банкрутства дуже низька	Z=0,15; $Z > 0{,}037$ – низька ймовірність банкрутства	Z=7,28; $Z > 0{,}3$ – ймовірність банкрутства низька	Z=204,2; $Z > 0{,}862$ – відсутність ймовірності банкрутства.
2019	Z=-12,15; $Z < 0$ ймовірність банкрутства менше 50 %	Z=17,7; $Z > 3$ – ймовірність банкрутства дуже низька	Z=0,17; $Z = 0{,}037$ – низька ймовірність банкрутства	Z=9,94; $Z > 0{,}3$ – ймовірність банкрутства низька	Z=228,8; $Z > 0{,}862$ – відсутність ймовірності банкрутства.
2020	Z=-13,75; $Z < 0$ ймовірність банкрутства менше 50 %	Z=14,77; $Z > 3$ – ймовірність банкрутства дуже низька	Z=0,16; $Z < 0{,}037$ – низька ймовірність банкрутства	Z=8,09; $Z > 0{,}3$ – ймовірність банкрутства низька	Z=251,9; $Z > 0{,}862$ – відсутність ймовірності банкрутства.

Отже, дане дослідження показує, що підприємство не збанкрутує, що свідчить про гарне фінансове становище підприємства та формування задовільної структури балансу.

Проте, враховуючи зарубіжні методи діагностики фінансового стану компаній та можливості банкрутства, багато вітчизняних вчених вважають, що більшість моделей враховують сучасний стан галузі та особливості українських підприємців, у вас, я вважаю, ні. Погоджуючись з цим твердженням, вважаємо, що більш оптимальним є комплексний підхід. Це інтеграція набору показників, що дозволяє діагностувати фінансовий стан компанії в єдиний показник. Ці методи дозволяють дослідити різні аспекти компанії та змінити метод, який ви обираєте для конкретної компанії.

Однак, хоча ці методи були розроблені відносно недавно, вони не враховують повною мірою зміни сучасної політичної та економічної ситуації та векторів економічного розвитку.

Для побудови моделі ми вибрали 16 відносних показників, які відображають різні аспекти компанії, такі як платоспроможність, ліквідність, прибутковість, ділова активність та стан активів. Крім того, наш вибір призвів до наступних обставин:

- Важливість і вплив показників на фінансове становище підприємства.
- Найбільша перевага індикатора.
- Розрахунок індексу відносно простий.
- Наявність інформації, необхідної для розрахунків, у публічних звітах.

Вибрані показники характеризують фінансовий стан, ефективність виробництва та динаміку економічного розвитку промислових підприємств, забезпечують сприятливий рівень кожного показника, забезпечують основу для стабільного економічного та фінансового розвитку, а отже, сприятливого рівня. Таблиця 3.8). Також пам’ятайте, що всі показники є стимуляторами. Іншими словами, чим вище значення кожного показника, тим вищий рівень фінансового стану підприємства. Якщо ні, вам знадобиться використовувати додаткову формулу перетворення.

Найбільший вплив на фінансове становище має показник фінансової стійкості підприємства, оскільки показує залежність підприємства від зовнішніх факторів, а отже, переважно від зовнішніх загроз, пов’язаних з нестабільністю банківського сектору. І компанія-партнер збанкрутувала.

Кожен показник за допомогою експертних методів ранжується відповідно до впливу показника на фінансовий стан підприємства. Мінімальний ранг означає максимальний ефект, а максимум-мінімум. Пам’ятайте, що рейтинги слід розглядати відповідно до ринкових умов, фінансових ринків та умов бізнесу, а також враховувати деталі галузі чи компанії, її стратегію та цілі.

Для визначення ваги для кожного показника використовувалася формула Фішберна. Це дозволяє розрахувати на основі рейтингу показника [47].

Таблиця 3.8

Система показників моделі оцінювання рівня фінансового стану підприємства та алгоритм їх розрахунку

№	Показник	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення
1	Фондовіддача ($Ф_о$)	$\frac{ф2р.\ 2000}{0,5 \times (ф1р.\ 1010ст.\ 3 + ф1р.\ 1010ст.\ 4)}$	>1
2	Коефіцієнт придатності основних засобів ($К_{пр.оз}$)	$1- \frac{Ф1р.\ 1012}{Ф1р.\ 1011}$	≥0,5
3	Коефіцієнт покриття ($К_{покр.}$)	$\frac{ф1р.\ 1195}{ф1р.\ 1695}$	≥2
4	Коефіцієнт швидкої ліквідності ($К_{шв.л.}$)	$\frac{ф1(р.\ 1195 - р.\ 1100)}{ф1р.\ 1695}$	$0,6 \le К_{шв.л}$
5	Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($К_{абсл.}$)	$\frac{ф1(р.\ 1160 + р.\ 1165)}{ф1р.\ 1695}$	$0,2 \le К_{шв.л.}$
6	Коефіцієнт автономії ($К_{авт.}$)	$\frac{ф1р.\ 1495}{ф1р.\ 1695}$	≥2
7	Коефіцієнт фінансової стійкості ($К_{ф.ст}$)	$\frac{ф1р.\ 1495}{ф1(р.1595+ р.1695 + р.1700 + р.1800)}$	>1
8	Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності ($К_{ф.нез}$)	$\frac{ф1(р.\ 1495 + р.\ 1595)}{ф1р.\ 1900}$	$0,7 \le К_{ф.нез.}$
9	Коефіцієнт маневреності власного капіталу ($К_{м.вк}$)	$\frac{ф1(р.\ 1195 – р.\ 1695)}{ф1р.\ 1495}$	> 0,5
10	Співвідношення оборотності дебіторської і кредиторської заборгованості ($К_{дз/кз}$)	$К_{об\ дз} = \frac{ф2р.\ 2000}{0,5(\sum ф1р.(1120;1155)ст.3 + \sum ф1р.(1120;1155)ст.4)}$ $К_{об\ кз} = \frac{ф2р.\ 2000}{0,5(\sum ф1р.(1605;1670)ст.3 + \sum ф1р.(1605;1670)ст.4)}$	≈1
11	Коефіцієнт зміни оборотності оборотних коштів ($К_{об.оа}$)	$К_{об.оа} = \frac{ф2р.\ 2000}{0,5(ф1р.1195ст.3+ф1.1195ст.4)}$	>0
12	Коефіцієнт зміни валюти балансу ($К_{вал.бал.}$)	$\frac{0,5(ф1р.\ 1900ст.\ 3 + ф1р.\ 1900ст.\ 4)_{звіт.пер.} – 0,5(ф1р.\ 1900ст.\ 3 + ф1р.\ 1900ст.\ 4)_{поп.п.}}{0,5(ф1р.\ 1900ст.\ 3 + ф1р.\ 1900ст.\ 4)_{поп.п.}}$	>0
13	Коефіцієнт зміни чистого прибутку ($К_{чп.}$)	$\frac{ф2р.2350(2355)_{звітн\ пер} - ф2р.2350(2355)_{п..п.}}{ф2р.\ 2350(2355)_{поп.п.}}$	>0
14	Рентабельність ВК ($Р_{вк}$)	$\frac{ф2р.\ 2350(2355)}{0,5(ф1р.\ 1495гр.\ 3 + ф1р.\ 1495гр.\ 4)}$	>0,15
15	Рентабельність активів ($Р_А$)	$\frac{ф2р.\ 2350(2355)}{0,5(ф1р.\ 1300гр.\ 3 + ф1р.\ 1300гр.\ 4)}$	>Індексу інфляції
16	Рентабельність продажу ($Р_{прод}$)	$\frac{ф2р.\ 2350(2355)}{ф2р.\ 2000}$	> 0,24

$$W_i = \frac{2(m-i+1)}{M(m+1)}, \quad (3.1)$$

де W_i – питома вага і-го показника в інтегральному показнику;

і – місце в ранзі окремого показника;

m – загальна кількість показників.

Отримані вагові коефіцієнти необхідна для розрахунку загального індексу інтеграції для рівня фінансового становища компанії. Це розраховується за наступною формулою.

$$I_{FS} = \sum_{i=1}^{m} W_i \times K_{i,} \quad (3.2)$$

де I_{FS} – інтегральний показник фінансового стану;

W_i – питома вага і-го показника в інтегральному показнику;

m – розрахункове значення і-го показника.

Розраховані загальні показники показують рівень поточного фінансового стану компанії. Тому останнім кроком в оцінці є інтерпретація значень, отриманих з коефіцієнтів рівня фінансового стану, наведених у таблиці. 3.9.

Таблиця 3.9

Оцінювання рівня фінансового стану підприємства

Рівень фінансового стану	Значення I_{FS}	Характеристика стану
Відмінний	$1,17 < I_{FS}$	Компанія повністю протистоїть зовнішнім і внутрішнім загрозам і закладає основу для стабільного розвитку та реалізації стратегії компанії в майбутньому.
Задовільний	$0,93 < I_{FS} < 1,17$	Компанії можуть протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам і забезпечити майбутній розвиток
Незадовільний	$0,56 < I_{FS} < 0,93$	Підприємство не може протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам, які загрожують ефективному функціонуванню компанії в майбутньому.
Критичний	$I_{FS} < 0,56$	Компанії не можуть терпіти зовнішні та внутрішні загрози, що збільшує шанси втрати платоспроможності або банкрутства.

Запропонований метод дозволяє в найкоротші терміни оцінити рівень

вашого поточного фінансового становища, виявити слабкі сторони і внести відповідні корективи.

Для оцінки діяльності ТОВ «АЛЬФА-АГРО» використано вдосконалену методологію (табл. 3.10).

Таблиця 3.10

Оцінка рівня фінансового стану підприємства ТОВ „ АЛЬФА-АГРО ”

№	Показник	2019 р.		2020 р.	
		Розрахункове значення	Зважене значення	Розрахункове значення	Зважене значення
1	2	3	4	5	6
1	$Ф_о$	10,18	0,31	10,25	0,31
2	$К_{пр.оз.}$	0,89	0,01	0,72	0,01
3	$К_{покр.}$	10,97	0,88	12,46	0,99
4	$К_{шв.л.}$	9,99	0,80	12,43	0,99
5	$К_{абсл.}$	5,11	0,46	2,29	0,21
6	$К_{авт.}$	0,94	0,1	0,94	0,1
7	$К_{ф.ст}$	15,06	1,51	14,79	1,48
8	$К_{ф.нез.}$	0,94	0,1	0,94	0,1
9	$К_{м.вк.}$	0,66	0,04	0,77	0,05
10	$К_{дз/кз}$	0,06	0,01	0,37	0,02
11	$К_{об.оа}$	1,18	0,02	0,67	0,02
12	$К_{вал.бал.}$	1,04	0,01	1,63	0,02
13	$К_{чп.}$	1,47	0,10	1,10	0,11
14	$Р_{вк}$	0,78	0,02	0,63	0,02
15	$Р_А$	0,73	0,03	0,59	0,02
16	$Р_{прод}$	0,22	0,01	0,24	0,01
Інтегральний показник		4,41		4,46	

Згідно з аналізом, ТОВ «АЛЬФА-АГРО» демонструє дуже гарну фінансову ситуацію у 2019 та 2020 роках, але слід зазначити, що інтегральний фінансовий стан за цей термін зріс на 3,5% порівняно з попереднім періодом. Найбільшими змінами протягом періоду були показник оборотності поточних активів, коефіцієнт абсолютної ліквідності та коефіцієнт чистого прибутку. При цьому поточний коефіцієнт компаній у 2020 році збільшується в порівнянні з 2019

роком.

У цілому підприємство ТОВ «АЛЬФА-АГРО» повністю здатне протистояти внутрішнім та зовнішнім загрозам, проте для підвищення рівня фінансового стану необхідно вжити певних заходів щодо врегулювання слабких місць, серед яких ми пропонуємо такі:

– покращити ефективність використання оборотних коштів (показники ліквідності підприємства свідчать про значні вільні фінансові ресурси);

– зменшити собівартість продукції за рахунок автоматизації й машинізації та скорочення робочої сили:

– розглянути доцільність залучення довгострокових позик, з можливістю розширення виробництва, яке дозволяє отримувати значні обсяги прибутку.

У зв’язку з повним фінансовим становищем компанії, необхідні багато зовнішніх фінансових ризиків, щоб реагувати на потенційні недоліки керівництва компанії, які могли б перешкодити ефективній реакції на слабкі сторони. . Лише за таких умов забезпечить стабільний економічний розвиток компаній, що працюють у мінливих і нестабільних умовах.

Тому в науковій літературі існує багато підходів до визначення рівня фінансового становища, серед яких найпоширенішими є індексний метод, інтегральний метод оцінки, функціональний метод ресурсів, імовірність банкрутства. . Основним недоліком існуючого методу є те, що він ігнорує сучасну економічну ситуацію в Україні та особливості окремих галузей, тому метод необхідно постійно вдосконалювати.

Ми розробили унікальну модель оцінки рівня фінансової кон’юнктури з урахуванням особливостей ринкової кон’юнктури. Модель базується на інтегрованому індексі, який містить 16 показників, що характеризують діяльність компанії. Для врахування особливостей окремих компаній та змін у їхньому середовищі запропонована модель може бути модифікована шляхом ранжування нових показників.

Висновки до розділу 3

Отже, виходячи з аналізу фінансового стану ТОВ «АЛЬФА-АГРО», слід зазначити, що виручка від реалізації товарів, робіт та послуг у 2020 році зросла на 10,31%, тобто на 3564 тис. грн порівняно з 2018 роком. Підприємство протягом аналізованого періоду збільшило прибуток на 3552 тис. грн (62,4%), це пояснюється збільшенням обсягів реалізації продукції та зменшення собівартості. Відповідно протягом аналізованого періоду показники рентабельності підприємства демонстрували позитивну динаміку.

Вартість власного капіталу підприємства у 2020 році у порівнянні з 2018 роком зросла на 72,1% або на 7574 тис. грн та склала 18073 тис. грн, це в першу чергу було спричинено збільшенням нерозподіленого прибутку підприємства. також можна пояснити збільшенням нерозподіленого прибутку протягом аналізованого періоду. Слід звернути увагу на структуру капіталу компанії у 2018-2020 рр. Найбільшу частку займає нерозподілений прибуток ТОВ «АЛЬФА-АГРО» – 87,5-90,5%.

Індекс ліквідності кожної фірми протягом аналізованого періоду перевищував контрольне значення, і фірма мала значну кількість вільних ресурсів, створених для власних ресурсів. З точки зору кредитора, підприємство має високу платоспроможність, звідси вибір формування найбільш прийнятного оборотного капіталу. Підприємство було стабільним протягом аналізованого періоду, про що свідчать показники фінансової стійкості. Індекс ділової активності також свідчить про стабільну роботу компанії.

Діагностика ймовірності банкрутства підприємства підтвердила результати проведеного аналізу щодо стабільної та ефективної діяльності підприємства. За результатами діагностики у підприємства відсутня ймовірність настання банкрутства, що свідчить про задовільний фінансовий стан підприємства та формування задовільної структури балансу.

Для додаткового методичного забезпечення діагностики фінансової кризи ми розробили унікальну модель оцінки рівня фінансового стану з урахуванням

особливостей ринкової кон’юнктури. Модель базується на інтегрованому індексі, який перераховує 16 показників, що характеризують діяльність компанії. Для врахування особливостей окремих компаній та змін у їхньому середовищі запропонована модель може бути модифікована шляхом ранжування нових показників.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Результатом кваліфікаційної роботи магістра є теоретичне узагальнення і вирішення методичних і практичних проблем та визначення задач обліку доходів, витрат та фінансових результатів підприємства.

1. Встановлено, що методологія обліку і аналізу доходів, витрат та формування фінансових результатів на підприємстві суттєво залежить від організаційно-технологічних особливостей галузі. В рамках роботи наша загальна інформація ТОВ «АЛЬФА-АГРО», роз'яснює склад бухгалтерії підприємства, а також описує повну та аналітичну облікову характеристику відповідно до використовуваної форми обліку. ..У компанії.

2. У ТОВ «АЛЬФА-АГРО» бухгалтерський облік доходів, витрат та фінансових результатів здійснюється відповідно до принципів організації, бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, регламентованих Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»). Для обліку в ТОВ «АЛЬФА-АГРО» використовується формат ордера бухгалтерського журналу. Формування аналітичних даних здійснювалося шляхом збору однакового економічного змісту з основних інформаційних документів, результати яких направлялися до відповідних журналів. Для складання фінансової звітності використовується інформація про господарську діяльність підприємства за звітний період (місяць, квартал, рік) з бухгалтерської книги.

3. За результатами узагальнення теорії та практики бухгалтерського обліку доходів, витрат та фінансових результатів в роботі запропоновано ряд заходів щодо удосконалення існуючої методики доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства.

Встановлено, що заповнення Журналу 5/5А безпосередньо з первинних документів є трудомісткою роботою, на яку витрачається значна частина часу. Пропонується використовувати в практиці проміжних регістрів для підвищення якості аналітичного обліку та зменшення витрат часу на заповнення розділу III

«Витрати діяльності» Журналу 5/5А-від збутової діяльності Відомість аналізу обліку витрат.

На основі наведених записів аналізу згрупувати витрати за типом підприємства (виробництво та торгівля) та швидко створити собівартість готової продукції, узагальнити інформацію про витрати та групувати за елементами додатковий звіт. Рекомендується створити його.

Запропонована аналітична інформація призначена для реєстрації облікової інформації про витрати підприємства від операційної діяльності в розрізі звітного місяця та управління їх виникненням. Завдяки веденню такого проміжного реєстру бухгалтерську інформацію про витрати підприємства можна швидко та ефективно перенести до загального реєстру, третього розділу Журналу 5 (або Журналу 5А).

4. В процесі виконання роботи було встановлено, що важливим напрямком дослідження доходів, витрат та фінансових результатів діяльності є їх відображення в звітності підприємства, а саме в Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Виходячи з проведених практичних досліджень було встановлено недоліки чинної.

Для усунення неправомірного зменшення інформаційного подання про результати фінансової та інвестиційної діяльності, приведення до відповідності з видами діяльності, які розкриваються у Звіті про рух грошових коштів в роботі запропоновано удосконалити Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід):

1) виділити окремими статтями: “Фінансовий результат від фінансової діяльності”; “Фінансовий результат від інвестиційної діяльності”;

2) змінити назви статей “Інші доходи” та “Інші витрати” – відповідно “Доходи інвестиційної діяльності”, “Витрати інвестиційної діяльності”.

Запропонована форма 1-го розділу Звіту про фінансові результати дає можливість більш системно та аргументовано відтворити етапи формування фінансового результату діяльності господарюючого суб’єкта у звітному періоді, більш повно враховує вимоги Міжнародних стандартів фінансової звітності щодо їх оцінки.

5. Аналіз фінансового стану та фінансових результатів діяльності ТОВ «АЛЬФА-АГРО» визначив, що дохід від реалізації товарів, робіт та послуг у 2020р. збільшився порівняно з 2018 р. на 10,31% або 3564 тис. грн. Підприємство протягом аналізованого періоду збільшило прибуток на 3552 тис. грн (62,4%), це пояснюється збільшенням обсягів реалізації продукції та зменшення собівартості. Відповідно протягом аналізованого періоду показники рентабельності підприємства демонстрували позитивну динаміку.

Вартість власного капіталу підприємства у 2020 р. у порівнянні з 2014 р. зросла на 72,1% або на 7574 тис. грн та склала 18073 тис. грн, це в першу чергу було спричинено збільшенням нерозподіленого прибутку підприємства. Необхідно зазначити, що в структурі власного капіталу підприємства протягом 2018–2020 рр. нерозподілений прибуток ТОВ «АЛЬФА-АГРО» займав найбільшу питому вагу 87,5-90,5%.

Діяльність ТОВ «АЛЬФА-АГРО» за аналізований період є прибутковою. Усі показники прибутку протягом аналізованого періоду мають тенденцію до зростання. Індекс ліквідності кожної фірми протягом аналізованого періоду перевищував контрольне значення, і фірма мала значну кількість вільних ресурсів, створених для власних ресурсів. З точки зору кредитора, підприємство має високу платоспроможність, звідси вибір формування найбільш прийнятного оборотного капіталу. Підприємство було стабільним протягом аналізованого періоду, про що свідчать показники фінансової стійкості. Індекс ділової активності також свідчить про стабільну роботу компанії.

Діагноз можливого банкрутства підприємства підтверджується результатами аналізу стабільної та ефективної роботи підприємства. За результатами діагностики у підприємства відсутня ймовірність настання банкрутства, що свідчить про задовільний фінансовий стан підприємства та формування задовільної структури балансу.

6. Для додаткового методичного забезпечення діагностики фінансової кризи ми розробили унікальну модель оцінки рівня фінансового стану з урахуванням особливостей ринкової кон’юнктури. Модель базується на інтегрованому індексі,

який перераховує 16 показників, що характеризують діяльність компанії. Для врахування особливостей окремих компаній та змін у їхньому середовищі запропонована модель може бути модифікована шляхом ранжування нових показників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Т. Ю. Застосування сучасних методів обліку витрат / Т. Ю. Бондаренко // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" . - 2020. - № 7(2). - С. 14-16

2. Бутинець Т. А., Чижевська Л. В., Береза С. Л. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир: ЖІТІ, 2010. - 627 с.

3. Бутинець Ф.Ф., Бородкін О.О. Бухгалтерський фінансовий облік / Ф.Ф.Бутинець, О.О. Бородкін - Житомир: ЖТІ, 2012. - 608 с.

4. Бухгалтерський облік і фінансова звітність: Навчально-практичний осібник / За ред. С.Ф. Голова. - Дніпропетровськ: ТОВ „Баланс-клуб”, 2013. -68 с.

5. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця- 3-є вид., переоб. і доп.- Житомир: ЖІТІ, 2011. - 627 с.

6. Волошина В. В. Організація інтегрованої системи бухгалтерського обліку операційних витрат підприємства: галузевий аспект / В. В. Волошина // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Економічні науки. - 2015. - № 2. - С. 30-36.

7. Галущак І. Є. Облік доходів від операційної діяльності: сучасний стан та напрями вдосконалення / І. Є. Галущак, В. П. Савчук // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2014. - Вип. 10(2). - С. 99-107.

8. Ганін В. І. Теоретичні аспекти обліку фінансових результатів діяльності підприємства / В. І. Ганін, К. В. Логвіненко // Облік і фінанси. - 2020. - № 3. - С. 13-18.

9. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підруч. – К.: Лібра, 2003. – 704 с.

10.Гольцова С.М., Плікус І.Й. Звітність підприємств (фінансова, статистична, консолідована та до фондів соціального та пенсійного страхування): Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 292 с.

11. Гонтаренко Т. О. Розкриття інформації з обліку доходів в умовах трансформації звітності згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності / Т. О. Гонтаренко // Научный вестник Донбасской государственной

машиностроительной академии. - 2018. - № 1. - С. 158-163.

12. Горицька Н.Т. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні. / Н.Т. Горицька -К : Знання, 2014.-310 с.

13. Гудзенко Н. М. Облік і місце фінансових результатів у звітності підприємства / Н. М. Гудзенко, М. В. Григораш // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2020. - Вип. 29(2). - С. 158-160.

14. Гуріна Н. В. Формування облікової політики підприємства щодо витрат і доходів / Н. В. Гуріна // Бізнес Інформ. - 2015. - № 8. - С. 194-199.

15.Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бучевський, М.І. Горбаток; за ред. Акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.

16. Економічний аналіз: Навчальний посібник // М.А.Болюх, В.З.Бурчевський, М.І.Горбатюк / За ред. акад.. НАНУ проф. М.Г.Чумаченка. - К.: НЕУ, 2010.-540 с.

17.Економічний словник-довідник / За ред. проф. Мочерного С.В. – К.: Феміна, 1995. – 387 с.

18. Жадан Т. А. Економічна сутність категорії "витрати" як об’єкта бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю / Т. А. Жадан, О. О. Куліш // Бізнес Інформ. - 2019. - № 11. - С. 24-30.

19. Загарій В. К. Особливості обліку та управління витратами на підприємствах: вітчизняний та зарубіжний досвід / В. К. Загарій, К. В. Мельнік // Менеджер. - 2020. - № 2. - С. 157-163.

20. Закон Украины „О бухгалтерском учете и финансовой отчетности в Украйне” от 16.07.99 г. № 966-ХГУ, с изменениями и дополнениями // ухгалтерский учет. Хрестоматия: Сборник систематизированного законодательства. - 2003. - Вып. 7. - С. 6-10.

21. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та установ, затверджена наказом МФ від 30.11.99. - Запоріжжя: ЗНЦТЕИ, 2001. - 50 с.

22. Клим Н. М. Облік фінансових витрат із використанням сучасних інформаційних технологій / Н. М. Клим, Т. Р. Хом’як // Інноваційна економіка. -

2013. - № 5. - С. 323-329.

23. Коблянська О. І. Бухгалтерський фінансовий облік / О. І. Коблянська - К.: Знання, 2014. 104 с.

24. Ковальчук Н. О. Аналіз методик прогнозування банкрутства та оцінка фінансового стану вітчизняних підприємств / Н. О. Ковальчук, М. М. Слусаряк, А. В. Пуша // Бізнес Інформ. - 2020. - № 1. - С. 248-253.

25. Кугай І. В. Становлення та важливість поняття обліку доходів і видатків як складової загальнодержавного управління / І. В. Кугай // Причорноморські економічні студії. - 2019. - Вип. 22. - С. 200-204.

26.Кужельний М.В., Лінник В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: КНЕУ, 2001. – 334 с.

27. Кузьмінський А.М., Кузьмінський Ю.А. Теорія бухгалтерського обліку. / А.М.Кузьмінський, Ю.А. Кузьмінський - К.: Знання, 2014. - 504 с.

28. Лагодієнко Н. В. Організація обліку доходів підприємств: проблеми та напрями їх вирішення / Н. В. Лагодієнко, А. О. Китиця // Бізнес-навігатор. - 2014. - № 1. - С. 163-167.

29. Ластовецкий В. Бухгалтерский и налоговый учет товаров / В. Ластовецкий // Бухгалтерский учет и аудит. - 2002. - № 8. - с. 37 - 41.

30. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: Монографія. / Л.А. Лахтіонова - К.: КНЕУ, 2015.- 387 с.

31.Лежненко Л. Вплив облікової політики на фінансові результати підприємства // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. – Вип. 185: В 4 т. Том І. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2013. – С. 82 – 90.

32. Лищенко О. Г. Гармонізація обліку доходів за національними та міжнародними стандартами / О. Г. Лищенко, І. М. Самарська // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. - 2019. - № 4-5. - С. 48-52.

33. Максименко І. Я. Облікове відображення витрат періоду як передумова ефективного управління підприємством / І. Я. Максименко, А. О. Юношева // Економіка та держава. - 2020. - № 8. - С. 57-59.

34. Малишкін О.І. Фінансова звітність підприємства: Міжнародні і національні стандарти: Навч. посіб. / О.І. Малишкін - Суми: Слобожанщина, 2010.

- 28 с.

35.Малюга Н.М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навч.посібник. /За ред. Ф.Ф.Бутинця – Житомир: “Рута”, 2003. – 475 с.

36. Мардус Н. Ю. Особливості обліку доходів і витрат підприємства: проблеми та шляхи вдосконалення / Н. Ю. Мардус, Х. П. Єлізарова // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2015. - Т. 20, Вип. 4. - С. 251-255.

37.Міжнародні стандарти фінансової звітності 2004. /Пер. з англ. за ред. С.Ф. Голова – К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2005. – 1272 с.

38. Мочерний СВ., Устинко О.А., Фомішин С.В. Політична економія: Навч. посіб. / СВ. Мочерний, О.А.Устинко, С.В. Фомішин - Херсон: Дніпро, 2002. - 400 с.

39. Назаренко О. В. Фінансові результати: сутність та особливості організації бухгалтерського обліку / О. В. Назаренко, Р. В. Лукаш // Інвестиції: практика та досвід. - 2020. - № 22. - С. 19-25

40. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджено Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 // // Все про бухгалтерський облік - 2013. №9. - С. 12-22

41. Нескородєва І. І. Порівняльний аналіз ефективності використання методів діагностики банкрутства українських підприємств / І. І. Нескородєва, С. Пустовгар // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2011. - № 36. - С. 181-186

42. Норд Г. Л. Апробація механізму формування обліково-аналітичної системи управління фінансовими результатами / Г. Л. Норд // Агросвіт. - 2020. - № 12. - С. 34-41.

43. Ови Нафас Агаи аг Гамиш Анализ финансового состояния и прогнозирование риска банкротства банков / Нафас Агаи аг Гамиш Ови, Ю. П. Зайченко, О. С. Войтенко // Системні дослідження та інформаційні технології. - 2015. - № 2. - С. 59-74.

44. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посіб. / Ф.Ф.Бутинець, О.В. [Олійник, М.М. Шигун, СМ. Шеулепова. - 2-е вид., доп. і переоб. - Житомир: ПП [„Рута”, 2013.-560 с.

45. Осадча Г. Г. Облік доходів у системі управління підприємством / Г. Г. Осадча, М. В. Пушкарьова // Формування ринкових відносин в Україні. - 2018. - № 6. - С. 71-75.

46. Петрик О. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління доходами торговельних підприємств / О. А. Петрик, І. О. Мариніч // Економіка. Фінанси. Право. - 2015. - № 8(2). - С. 25-28.

47. Підлипний Ю. В. Особливості аналізу ймовірності банкрутства в умовах кризи / Ю. В. Підлипний // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. - 2019. - Вип. 1(2). - С. 254-258.

48. План счетов бухгалтерского учета активов, капитала, обязательств и хозяйственных операций предприятий и организаций, утвержденный приказом [Минфина Украины от 30.11.99 г №291 // Бухгалтерский учет. Хрестоматия: [Сборник систематизированного законодательства. - 2003. - Вып .7. - С. 13-23.

49. Побережець О. В. Особливості обліку доходів і витрат від інвестиційної та інноваційної діяльності / О. В. Побережець // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. - 2014. - Т. 1, вип. 2. - С. 91-98.

50. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-V // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – ст. .112

51. Подмешальська Ю. В. Актуальні аспекти розподілу загальновиробничих витрат у системі обліку / Ю. В. Подмешальська, Л. К. Феофанов, І. С. Абрамова // Агросвіт. - 2020. - № 24. - С. 54-59

52. Подмешальська Ю. В. Облік витрат на збут / Ю. В. Подмешальська, В. А. Степаненко // Інвестиції: практика та досвід. - 2020. - № 24. - С. 31-35.

53. Положение (стандарт) бухгалтерского учета в Украине 9 „Запасы”. Запорожье: ЗНЦТЕИ, 2000. - 70 с.

54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 „Інвестиції”[1], затвердженого Міністерством фінансів України від 26.04.2000 р. № 91, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.05.2000 р. за № 284/4505//

Бухгалтерський облік та аудит. - 2002. - № 8. - с. 37 - 41.

55. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 „Витрати”, затвердженого Міністерством фінансів України від 31.12.1999 р. №318, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.01.2000 р. за № 27/4248 // Все про бухгалтерський облік - 2002. №8. - С.32-36.

56. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 „Податок на прибуток”, затвердженого Міністерством фінансів України від 28 грудня 2000 р. ;№ 353, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 січня 2001 р. за № 47/5283// Все про бухгалтерський облік - 2002. №9. - СІ8-27.

57. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 „Об'єднання підприємств”, затвердженого Міністерством фінансів України від 07.07.1999 р. №163, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.07. 1999 р. за № 499/3792 // Все про бухгалтерський облік - 2001. №12. - С. 12-22.

58. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 „Дохід”, затвердженого Міністерством фінансів України від 29.11.1999 р. №290, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.12 1999 р. за № 860/4153 із і змінами і доповненнями, внесеними Наказами Міністерства фінансів України від 14.06.2000 р. № 131, від 25.11.2002 р. за № 989, від 22.11.20004 р. № 731// Галицькі контракти. - 2003. - №6. - С. 22-38.

59. Полятикіна Л. І. Облік і аналіз фінансових результатів господарської діяльності підприємства / Л. І. Полятикіна, С. В. Новикова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2020. - Вип. 20(2). - С. 170-173.

60. Попов В. Б. Анализ моделей прогнозирования вероятности банкротства предприятий / В. Б. Попов, Э. Ш. Кадыров // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Экономика и управление. - 2014. - Т. 27(66), № 1. - С. 118-128.

61. Скрипник М. Є. Роль фінансового та управлінського обліку в системі управління доходами підприємства / М. Є. Скрипник, Н. В. Скрипник // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2011. - Вип. 2(1). - С. 398-401.

62. Тлучкевич Н. В. Методика обліку витрат: фінансовий, податковий та управлінський аспект / Н. В. Тлучкевич, О. А. Нужна // Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. - 2019. - Вип. 14. - С. 207-216.

63. Травін В. В. Принцип нарахування та відповідності доходів і витрат у системі бухгалтерського обліку / В. В. Травін, Т. Камінська // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2019. - № 4. - С. 56-59.

64. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за МСБО: методичні рекомендації / За ред. С.Ф. Голова. – Вінниця: Консоль, 2003. – 362 с.

65. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. А.М. Поддєрьогін. - 3-є вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2012. - 460 с.

66. Фінансовий менеджмент / Г.О. Крамаренко: Підручник затверджено МНО України. - К.: ЦНЛ, 2015. - 500 с.

67. Фоміна О. В. Управлінський облік доходів підприємств торгівлі: процесний підхід / О. В. Фоміна // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2018. - № 3. - С. 32-38.

68. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2009. – 656 с.

69. Шевченкова Л. Особливості фінансової звітності – 2020 // Баланс. – 2019. – № 7 (445). – С. 78–81.

70. Шерер І. Л. Модель організації обліку доходів за програмами лояльності відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності / І. Л. Шерер // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2020. - № 1. - С. 186-195.

71. Яблонська Н. Теоретико-методичні аспекти обліку та управління витратами підприємства / Н. Яблонська, А. Ковальова // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. - 2020. - № 6-7. - С. 207-222.

Додатки

ДОДАТОК А

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
ТОВ „ АЛЬФА-АГРО ”
За 2018-2020 рр.

Актив	Код рядка	На кінець 2018	На кінець 2019	На кінець 2020
1	2	3		4
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000			
первісна вартість	1001			
накопичена амортизація	1002			
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби	1010	3607	3742	4071
первісна вартість	1011	4146	4252	5654
знос	1012	539	510	1583
Інвестиційна нерухомість	1015			
Довгострокові біологічні активи	1020			
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	3607	3742	4071
II. Оборотні активи Запаси	1100	571	715	31
Поточні біологічні активи	1110			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3724	3580	12391
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130			
з бюджетом	1135			
у тому числі з податку на прибуток	1136			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155			
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	3389	3752	2802
Витрати майбутніх періодів	1170			
Інші оборотні активи	1190			
Усього за розділом II	1195	7684	8047	15224
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	11291	11789	19295

Пасив	Код рядка	На кінець 2018	На кінець 2019	На кінець 2020
1	2		3	4
I. Власний капітал				

Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	614	614	614
Капітал у дооцінках	1405			
Додатковий капітал	1410			
Резервний капітал	1415			
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9885	10438	17459
Неоплачений капітал	1425		( )	( )
Вилучений капітал	1430		( )	( )
Усього за розділом I	1495	10499	11052	18073
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500			
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520			
Цільове фінансування	1525			
Усього за розділом II	1595			
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600			
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610			
товари, роботи, послуги	1615	768	715	1187
розрахунками з бюджетом	1620			
у тому числі з податку на прибуток	1621			
розрахунками зі страхування	1625			
розрахунками з оплати праці	1630	24	19	35
Поточні забезпечення	1660			
Доходи майбутніх періодів	1665			
Інші поточні зобов'язання	1690			
Усього за розділом III	1695	792	734	1222
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
Баланс	1900	11291	11789	19295

ДОДАТОК Б

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

ТОВ „ АЛЬФА-АГРО ”

За 2018-2020 рр.

І. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	2018	2019	2020
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	34559	41746	38123
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	27870	34788	12418
Валовий:				
прибуток	2090	6689	6958	25705
збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	524	1458	843
Адміністративні витрати	2130	1128	1106	5809
Витрати на збут	2150	894	987	2687
Інші операційні витрати	2180	346	98	968
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	4845	6225	17084
збиток	2195			
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220	1324	2987	1289
Інші доходи	2240			
Фінансові витрати	2250	275	168	7987
Втрати від участі в капіталі	2255			
Інші витрати	2270			
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	5894	9044	10386
збиток	2295			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300			
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	205	660	1145
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	5689	8384	9241
збиток	2355			